

2e Voortgangsrapportage 2020

Versie: 4.0.0.0.0.0

Inhoudsopgave

1 Voorwoord	3
2 Leeswijzer en samenvatting	5
2.1 Leeswijzer	5
2.2 Samenvatting	6
3 Beleidsrealisatie programmabegroting 2020	7
3.1 Bestuur en dienstverlening	8
3.2 Veiligheid	12
3.3 Economie	16
3.4 Bereikbaarheid	20
3.5 Omgevingskwaliteit	26
3.6 Stedelijke ontwikkeling	32
3.7 Jeugd en onderwijs	40
3.8 Cultuur, sport en recreatie	44
3.9 Maatschappelijke ondersteuning	48
3.10 Werk en inkomen	52
3.11 Algemene dekkingsmiddelen	56
3.12 Overhead, Vpb en onvoorzien	57
4 Paragrafen	59
4.1 Plankosten	59
4.2 Initiatieven derden	62
4.3 Personele lasten en externe inhuur	64
4.4 Bedrijfsvoeringsreserve concern	66
4.5 Taakstellingen	67
4.6 Halfjaarsrapportage MeerjarenPerspectief Grondexploitaties (MPG)	68
4.7 Control en rechtmatigheid	71
5 Colofon	73

Hoofdstuk 1

1 Voorwoord

De raad heeft op 28 mei jl. een aantal wijzigingen in de financiële verordening vastgesteld. Een van de wijzigingen is dat het college in separate voortgangsrapportages rapporteert over de voortgang van de prestaties en over de ontwikkeling van de financiën. Er verschijnt dus een inhoudelijke 'Voortgangsrapportage', ter informatie, en een financiële rapportage, ter besluitvorming.

Deze 2e Voortgangsrapportage 2020 is de tweede conform bovenstaande nieuwe afspraak met de raad. De financiële afwijkingen vindt u in de Tweede Voortgangsrapportage (financieel).

Impact coronavirus

Deze voortgangsrapportage laat zien dat het beeld uit de eerste voortgangsrapportage zich voortzet. Het merendeel van de prestaties uit de begroting wordt volgens plan gerealiseerd. Bij een aantal prestaties is echter de impact van de landelijke maatregelen rondom het coronavirus goed te zien. Bijna driekwart van de oranje stoplichten wordt veroorzaakt door de impact van het coronavirus. Tweederde hiervan zit binnen de programma's cultuur, economie, sport en het sociaal domein. Voorlopig staan deze prestaties op 'oranje', maar nu de maatregelen langer duren is het mogelijk dat de prestaties niet worden gerealiseerd binnen de kaders van Programmabegroting 2020 ('rood').

Kosten coronavirus

De coronamaatregelen raken ook de gemeentelijke begroting. In de Tweede Voortgangsrapportage (financieel) leest u de uitgebreide analyse hiervan. Hieruit blijkt dat door (per saldo) hogere kosten en lagere inkomsten in de gemeentelijke begroting naar verwachting een nadeel van € 9,8 miljoen optreedt. Deze nadelen kunnen worden opgevangen vanuit de compensatie vanuit de Rijksoverheid. Door inzet van gemeentelijke buffers is het daarnaast mogelijk om voor € 2,4 miljoen aan steunmaatregelen te nemen voor de stad. Onderdeel van deze steunmaatregelen is bijvoorbeeld een extra subsidie voor hospices Issoria en Xenia naar aanleiding van een door de raad vastgestelde motie bij de Kaderbrief 2020-2024. Na inzet van de ontvangen compensatie en gemeentelijke buffers resteert door de corona-nadelen en steunmaatregelen een tekort van € 435.000. Dit komt ten laste van het resultaat van de Tweede Voortgangsrapportage.

De bovenstaande cijfers geven weer hoe ons college nu inschat dat het rekeningresultaat als gevolg van de coronacrisis beïnvloed gaat worden. Bij deze inschatting spelen ook onzekerheden. Wij weten bijvoorbeeld nog niet in welke mate heffingen, retributies en huren waarvoor uitstel van betaling is verleend uiteindelijk oninbaar zullen blijken te zijn. Ook is het effect van de coronacrisis op de gemeentelijke zorgtaken voor de rest van 2020 nog niet bekend. Dit betekent dat er sprake blijft van onzekerheid. Hiervoor handhaven we in het risicoprofiel bij de Programmabegroting 2021 een stevig risico, zodat ons weerstandsvermogen op orde is.

Hoofdstuk 2

2 Leeswijzer en samenvatting

2.1 Leeswijzer

Deze bestuursrapportage bestaat uit twee delen:

- Verantwoording van de beleidsrealisatie van de Programmabegroting 2020;
- Een aantal paragrafen die een dwarsdoorsnede geven van deze programma's vanuit een beheersmatig perspectief.

De verantwoording van de beleidsrealisatie volgt de programma-indeling van de Programmabegroting 2020. Aan de hand van de doelenbomen met de prestaties geven we met de kleuren van de stoplichten aan in hoeverre de uitvoering van de prestaties op koers ligt:

Stoplicht	Betekenis
 Groen	Prestatie wordt of is binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd.
 Oranje	Er is een risico dat de prestatie niet binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit wordt gerealiseerd. Hierop is bijsturing nodig.
 Rood	Prestatie wordt of is niet binnen de gestelde kaders van tijd, geld en kwaliteit gerealiseerd.

Bij een 'rood' of 'oranje' stoplicht bevat de bestuursrapportage een toelichting op de oorzaak van de afwijking, de consequenties voor het bereiken van de programmadoelstelling en de wijze waarop het college wil bijsturen.

Corona

Deze rapportage ziet op een bijzonder ongewone periode als gevolg van de ingrijpende landelijke maatregelen tegen de verspreiding van het coronacrisis die per medio maart 2020 werden afgekondigd. Tegelijkertijd is de impact van die maatregelen op de presentaties van de gemeente nu nog niet op alle fronten goed te bepalen, omdat de consequenties nog niet met zekerheid of concreet aan te geven zijn en/of omdat effecten zich (mogelijk) pas op langere termijn zullen manifesteren. Bij de beoordeling van de prestaties is onderstaande richtlijn gehanteerd:

- als er evident een direct effect is van de corona-maatregelen op de te leveren prestatie dan is het stoplicht op oranje gezet met een toelichting onder betreffende prestatie;
- als het effect van de corona-maatregelen op de te leveren prestatie nog hoogst onzeker, hypothetisch of discutabel is, dan is het effect niet in de kleur van de stoplichten verwerkt, maar benoemd als onzekerheid in de inleiding op het programma of onder betreffende prestatie.

We realiseren ons dat de groene beoordeling van gemeentelijke prestaties die volgt uit deze werkwijze op een aantal terreinen contrasteert met de in de praktijk ervaren impact van de maatregelen. Gezien de onzekerheden die de aanwezigheid van het coronavirus met zich meebrengt, blijven we rekenen met onzekerheidsmarges.

2.2 Samenvatting

Voortgang Prestaties

De uitvoering van de Programmabegroting ligt grotendeels op koers: van de 205 prestaties waarin de Programmabegroting 2020 is opgedeeld, verwachten we dat 163 prestaties zonder meer volgens planning worden gerealiseerd ('groen'). Op 42 prestaties is bijsturing nodig ('oranje'). De onderstaande figuur maakt inzichtelijk welk percentage van de prestaties binnen de diverse programma's op koers ligt:

Hoofdstuk 3

3 Beleidsrealisatie programmabegroting 2020

1

Bestuur en dienstverlening

Bestuur en dienstverlening

<i>Programmanummer</i>	1
<i>Commissie</i>	Leefbaarheid en Bereikbaarheid
<i>Portefeuille(s)</i>	Bestuur, Veiligheid en Handhaving Kennis, Onderwijs, Sport en Financiën Werk, Inkomen en Economie & Cultuur

De missie van het programma Bestuur en dienstverlening luidt:

De gemeente Leiden staat voor een betrouwbaar bestuur: open en transparant en in samenwerking met en voor partners en burgers in de stad en regio.

De gemeente Leiden staat voor een klantgerichte, persoonlijke en toegankelijke dienstverlening, waarbij de klanten betrouwbaar, duidelijk, snel en op maat worden bediend.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

De prestaties voor het onderdeel Bestuur verlopen goed. Wel is er extra budget aangevraagd voor de tijdelijke locatie van de raadsvergaderingen. Vanwege de coronamaatregelen voldeed de ruimte in het Hoogheemraadschap niet meer voor de raadsvergaderingen.

Dienstverlening

Naar aanleiding van de coronamaatregelen die in maart van dit jaar zijn opgelegd, zijn de dienstverleningsprocessen aangepast. Fysieke klantcontacten worden waar mogelijk vermeden door de inzet van digitale mogelijkheden te optimaliseren en klanten zoveel mogelijk naar het digitale kanaal te verwijzen.

Sinds 16 april is het mogelijk om digitaal geboorteaangifte te doen. Het digitaliseren van dit proces stond al op de planning maar is versneld opgepakt vanwege de coronamaatregelen. Ouders hoeven nu na de geboorte van hun kind niet meer naar het Stads kantoor te komen maar kunnen digitaal aangifte doen. Een ander voorbeeld is de druktemeter. Hiermee geven we inwoners én ondernemers een tool om te checken hoe druk het is in een bepaald winkelgebied. We gebruiken hiervoor onze stadskaat.

Alle producten waarbij een bezoek aan de balie noodzakelijk is, kunnen inmiddels weer worden aangevraagd. Hierdoor zit er nu een piek in de aanvragen, doordat aanvragen in de eerste maanden van de coronamaatregelen niet konden worden afgehandeld. Verder hebben we aanpassingen gedaan in het Stads kantoor om de dienstverlening zo veilig mogelijk te laten verlopen. Hoewel het leveren van producten en diensten en het verstrekken van informatie gewoon kan doorgaan, moest met de coronamaatregelen wel worden getornd aan het persoonlijke, open en toegankelijke karakter van het dienstverleningsconcept.

Een groot deel van de digitale en telefonische werkzaamheden van het klantcontactcentrum vindt vanuit huis plaats door de coronamaatregelen. Dit werkt heel goed en dit willen we ook voor de toekomst blijven inzetten. Het is voor callcentermedewerkers bijvoorbeeld heel prettig om thuis in een rustige omgeving te bellen in plaats van in de hectiek van het callcenter. Dit komt ook de gesprekken ten goede.

Voor wat betreft onze digitale dienstverlening liggen we op koers om per september 2020 te voldoen aan de toegankelijkheidseisen. De marktverkenning voor een nieuwe formulierentool is afgerond.

Basisregistraties

Op 1 juli is IMGeo 2.2 gepubliceerd. In IMGeo 2.2 zijn de inwinregels (regels die gelden bij het verzamelen/meten van bepaalde informatie) aangescherpt. Deze zijn per direct van kracht voor de bijhouding van de BGT. De benodigde wijzigingen voor deze bijhouding hebben wij inmiddels doorgevoerd. Voor de bestaande inhoud van de BGT geldt een overgangsperiode tot 1 maart 2022 om de gegevens in lijn met de aangescherpte afspraken te brengen.

Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Hiervoor worden onder andere de gegevens uit de basisregistraties gebruikt. Naar verwachting treedt de Omgevingswet op 1 januari 2022 in werking. Wij zijn regionaal gestart met de voorbereidingen.

3.1.1 Doelenbomen

Beleidssterrein 1A Bestuur

Doel	Prestatie	
1A1 Volksvertegenwoordiging, kaderstelling en control	1A1.1 De gemeenteraad en raadscommissies vergaderen volgens de vastgestelde vergadercyclus	✓
	1A1.2 Burgers actief informeren over rol en werkzaamheden van de gemeenteraad	✓
	1A1.3 Ondersteuning van de gemeenteraad door de griffie, onderzoek door de rekenkamercommissie en controle door de accountant	✓
1A2 Dagelijks besturen van de gemeente	1A2.1 Dagelijks besturen van de gemeente door het college	✓
	1A2.2 Informeren en betrekken van burgers, bedrijven en instellingen over besluiten en bij uit te voeren beleid	⚡
	1A2.3 Organiseren van verkiezingen voor gemeente, provincie, waterschappen, Rijk en Europa	✓
	1A2.4 Strategische beleidsadvisering en onderzoek	✓
	1A2.5 Adviseren van bestuur over communicatie	✓
1A3 Bijdragen aan en sturen op samenwerkingsverbanden	1A3.1 Sturing en toezicht houden op samenwerkingsverbanden	✓
	1A3.2 Bevorderen van intergemeentelijke samenwerking	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 1A Bestuur

1A2.2 Informeren en betrekken van burgers, bedrijven en instellingen over besluiten en bij uit te voeren beleid

Vanwege aandacht voor participatieprocessen heeft de raad in september gevraagd om een onafhankelijk en breed opgezet onderzoek naar participatie in Leiden. De contactbeperkingen die sinds dit voorjaar gelden vormen een extra, nieuwe uitdaging bij het op een goede manier betrekken van bewoners, bedrijven en instellingen bij besluiten en uit te voeren beleid. Een voorstel voor uitvoering van het onderzoek leggen we zo snel mogelijk aan de raad voor. In lopende participatieprocessen en in processen die op korte termijn beginnen, geven we bovendien extra aandacht aan de reikwijdte ervan: welke gemeentelijke kaders staan vast, en welke aspecten kunnen wel worden beïnvloed? Het onderzoek kan aanleiding geven om daarna nieuwe verbeteringen door te voeren.

Beleidssterrein 1B Dienstverlening

Doel	Prestatie	
1B1 Burgers, bedrijven en instellingen zijn tevreden over de publieke dienstverlening	1B1.1 Leveren van alle producten en diensten op het gebied van burgerzaken (o.a. reisdocumenten, rijbewijzen, huwelijken, etc.)	✓
	1B1.2 Zorgen voor persoonlijke, betrouwbare, toegankelijke en efficiënte dienstverlening via minimaal de belangrijkste 5 kanalen die de burger van ons verwacht en die voldoen aan de moderne standaarden	✓
	1B1.3 Op orde houden basisregistraties (BRP, BAG, BGT)	✓
	1B1.4 Beantwoorden van eerstelijns vragen, verstrekken van informatie en leveren van eerstelijns producten	✓
	1B1.5 Omzetten papieren archieven in digitale archieven naar de moderne standaarden	⚡

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 1B Dienstverlening

1B1.5 Omzetten papieren archieven in digitale archieven

Het Project Digitalisering Bouwdossiers zou in 2020 afgerond worden maar heeft mede als gevolg van de lockdown enige vertraging opgelopen en wordt volgens huidige planning maart 2021 afgerond. Dan is ruim 900 meter bouwarchief gedigitaliseerd en zijn alle papieren dossiers vervangen door de digitale exemplaren. Het tweede project Opgeruimd Over loopt ook wat vertraging op doordat Stationsplein nog niet helemaal onttrokken is en de medewerkers vanwege de coronamaatregelen worden geacht thuis te werken en dus niet hun eigen papier kunnen opruimen. Er worden scenario's uitgewerkt en waarschijnlijk wordt het laatste deel doorgeschoven worden naar begin 2021. Dit gaat overigens geen extra kosten met zich meebrengen.

2

Veiligheid

Veiligheid

<i>Programmanummer</i>	2
<i>Commissie</i>	Leefbaarheid en Bereikbaarheid
<i>Portefeuille(s)</i>	Bestuur, Veiligheid en Handhaving

De missie van het programma Veiligheid luidt:

De gemeente Leiden staat voor een stad die veilig is en voelt op het gebied van wonen, werken en leven in samenwerking met bewoners en partners.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

Halverwege 2020 zien we t.o.v. 2019 een daling (8%) van de totale geregistreeerde criminaliteit in Leiden door afname van traditionele criminaliteit. De bij de eerste voortgangsrapportage waargenomen stijging van fraude en oplichting door internet van 43 % daalt naar 33%.

We zien een sterke stijging van de geregistreeerde overlast met name drugsoverlast en jeugdoverlast (toename van 60 en 76% t.o.v. dezelfde periode in 2019). Ook zien we een stijging van de diefstal van elektrische fietsen (60% toename).

Door de coronacrisis heeft de gemeentelijk crisisorganisatie als onderdeel van de Veiligheidsregio Hollands Midden nog wel momenten dat extra inzet is vereist (b.v. als er een nieuwe noodverordening moet worden opgesteld) maar veel van het werk wordt inmiddels gedaan via de reguliere inzet.

Aanpak ondermijning

Dankzij een toegenomen bewustwording en een versterkte informatiepositie, neemt het aantal signalen van ondermijning toe. Deze signalen leiden tot acties, zoals integrale controles op bedrijventerreinen. Ook worden op steeds meer plekken barrières opgeworpen tegen ondermijnende criminaliteit, onder meer door het uitvoeren van BIBOB onderzoeken en het aangaan van publiek-private samenwerkingen.

3.2.1 Doelenbomen

Beleidssterrein 2A Veiligheid

Doel	Prestatie	
2A1 Beperken criminaliteit, bewaken democratische rechtsstaat	2A1.1 Aanpak ondermijning	✓
	2A1.2 Voorkomen of aanpakken radicalisering en polarisatie	✓
	2A1.3 Voorkomen cybercrime / gedigitaliseerde criminaliteit	✓
	2A1.4 Inzet Veilig Thuis	✓
	2A1.5 Inzet Veilige Publieke taak	✓
2A2 Beperken criminaliteit en overlast in de woonomgeving	2A2.1 Beperken van overlast van personen die verward gedrag vertonen	✓
	2A2.2 Beperken van overlast in de woonomgeving	✓
	2A2.3 Preventie woninginbraken	✓
	2A2.4 Regievoering samenwerking jaarwisseling / vuurwerk	✓
	2A2.5 Inzet buurt- en wijkveiligheid	✓
	2A2.6 Aanpak fietsendiefstal en fietsoverlast	⚠
2A3 Beperken jeugdoverlast en criminaliteit	2A3.1 Stedelijke jeugdaanpak	✓
2A4 Optimale preventie en aanpak branden, rampen en crises	2A4.1 Realiseren van BRL-vakbekwame gemeentelijke crisisorganisatie	✓
	2A4.2 Planvorming rondom grootschalige risicovolle evenementen	✓
	2A4.3 Inzet bij rampen en crises	✓
	2A4.4 Optimale preventie brandveiligheid	✓
2A5 Veilig ondernemen en veilig uitgaan	2A5.1 Risicoscan, coördinatie vergunningverlening evenementen	⚠
	2A5.2 Handhaven bij evenementen	✓
	2A5.3 Bijdrage aan veilig ondernemen	✓
	2A5.4 Handhaven coffeeshopbeleid / Regulering wietteelt	✓
	2A5.5 Coördinatie vergunningverlening horeca	✓
	2A5.6 Handhaven horecaregelgeving	✓
	2A5.7 Handhaven prostitutiebeleid	✓

Toelichting doelenboom beleidssterrein 2A Veiligheid

2A2.6 Aanpak fietsendiefstal en fietsoverlast

De fietsgraveeracties hebben niet plaatsgevonden vanwege corona. We gaan samen met politie kijken of we in het najaar alsnog een actie kunnen organiseren

2A5.1 Risicoscan, coördinatie vergunningverlening evenementen

Het verbod op vergunningsplichtige evenementen is opgeheven. De gemeente neemt aanvragen voor evenementen weer in behandeling. Ook voor evenementen gelden de coronamaatregelen: 1,5 meter afstand en bij de meeste evenementen moeten bezoekers een zitplaats hebben. Dit brengt extra uitdagingen met zich mee bij het organiseren van een evenement. De gemeente toetst aanvragen evenementenvergunning aan de landelijke Integrale COVID-19 evenementenwerkwijze en de regionale noodverordening. Dit betekent dat voor alle evenementen (ook vergunningvrije evenementen) een COVID-19 plan ingediend moet worden. Hierin moet de organisatie aangeven hoe het evenement aan de regels uit de noodverordening voldoet.

3

Economie

Economie

<i>Programmanummer</i>	3
<i>Commissie</i>	Werk en middelen
<i>Portefeuille(s)</i>	Werk, Inkomen, Economie & Cultuur

De missie van het programma Economie luidt:

De gemeente Leiden staat voor een vitale en duurzame economische structuur in samenwerking met haar stadspartners en de regio.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

Er wordt zoveel mogelijk voortvarend gewerkt aan alle projecten, programma's, prestaties en producten die onderdeel uitmaken van het programma Economie. De meeste prestaties krijgen dan ook een groen stoplicht. De prestaties met een oranje stoplicht hebben bijna allemaal de coronacrisis als achtergrond. Citymarketing, programma Binnenstad en de retailvisie zijn duidelijke voorbeelden van prestaties die negatief worden beïnvloed door corona.

3.3.1 Doelenbomen

Beleidssterrein 3A Ruimte om te ondernemen

Doel	Prestatie	
3A1 Betere ruimtelijke mogelijkheden voor bedrijven en instellingen	3A1.1 Regionale en lokale beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en advisering	⚠
	3A1.2 Doorontwikkeling Leiden Bio Science Park (LBSP)	✓

Toelichting doelenboom

3A1.1 Regionale en lokale beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en advisering

Deze prestatie bestaat uit 12 verschillende onderdelen. De meeste onderdelen krijgen een groen stoplicht. De oranje stoplichten worden hierna toegelicht.

Retailvisie 071

Door de coronacrisis hebben de winkels het zwaar. Onzeker is nog wat dit betekent voor het winkelbestand in Leiden. De Zara wordt in de tweede helft van 2020 geopend. Voor alle niet dagelijkse retail geldt dat zij het zwaar hebben (gehad) gedurende en na de corona periode.

Economie 071

Economie071 is oranje omdat een aantal projecten vertraging op hebben gelopen doordat zij zich aan wilden passen aan de ontstane situatie door de coronacrisis. Bijvoorbeeld de Human Capital Agenda start later en speelt in op de actuele arbeidsmarktsituatie voor jongeren. Het programma Smart071 dat liep van september 2018-april 2020 is volgens planning afgerond.

Standplaatsen

Oranje omdat het standplaatsenplan niet in 2019 is vastgesteld maar na de zomer van 2020 zal worden vastgesteld. Dit had te maken met het juist opnemen van regelgeving omtrent de herbruikbare statiegeldbepalers op standplaatsen tijdens evenementen.

Beleidssterrein 3B Faciliteren en stimuleren van ondernemen

Doel	Prestatie	
3B1 Sterker ondernemersklimaat	3B1.1 Faciliteren van bedrijvigheid, starters en ondernemerschap in Leiden	✓
	3B1.2 Verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en stimuleren ondernemerschap	✓
3B2 Meer kennisintensieve bedrijvigheid	3B2.1 Stimuleren en acquisitie van kennisintensieve bedrijvigheid en netwerken	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 3B Faciliteren en stimuleren van ondernemen

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting. Wel wordt hier ingegaan op de effecten van de corona pandemie die steeds beter zichtbaar zijn. Duidelijk wordt dat er geen snel herstel van de economie te verwachten is. Vanuit het crisisteam Economie (waarin onder andere Ondernemend Leiden, VNO-NCW bedrijfsleven Rijnland en Gemeente Leiden zitting hebben) is een initiatief opgezet om te komen tot een stimuleringsfonds Leiden ten behoeve van de lokale economie. Daarmee willen de partijen zorgen dat ons lokale economisch klimaat zo min mogelijk structurele schade oploopt. Het doel van het stimuleringsfonds is om initiatieven van samenwerkingsverbanden van ondernemers die zorgen voor duurzame versterking van de Leidse economie te steunen met een financiële bijdrage. Het gaat dan bijvoorbeeld om productontwikkeling, verbeteren van bedrijfsprocessen, vergroten klantbereik en verdere technologische innovatie. De gemeente draagt €200.000 bij aan het fonds, de andere helft van de middelen van dit stimuleringsfonds wordt bijeengebracht door het Ondernemersfonds en Ondernemersverenigingen.

Beleidsterrein 3C Marketing en promotie

Doel	Prestatie	
3C1 Meer zakelijk en recreatief bezoek aan Leiden	3C1.1 Citymarketing en stimuleren toeristische aantrekkelijkheid	🟡
	3C1.2 Faciliteren Centrummanagement Leiden en marketing- en activiteiten campagne binnenstad	✅
	3C1.3 Inspanningen en programmasturing Binnenstad	🟡

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 3C Marketing en promotie

3C1.1. Citymarketing en stimuleren toeristische aantrekkelijkheid

Deze prestatie krijgt een oranje stoplicht. De coronacrisis heeft aanzienlijke gevolgen voor de bezoekerseconomie van Leiden en de te verrichten activiteiten voor de citymarketing en stimulering van het toerisme in Leiden.

Voor de periode van half maart tot 1 juni 2020 waren horeca en musea gesloten en mochten er geen vergunning gebonden evenementen plaatsvinden. Vanaf 1 juni is het weer mogelijk om cafés, restaurants en musea te bezoeken. Leiden Marketing heeft, in samenwerking met Centrummanagement en Cultuurfonds Leiden, een op inwoners van de stad en omliggende regio afgestemd programma ontwikkeld voor het aantrekken van bezoekers aan de stad.

3C1.3 Inspanningen en programmasturing Binnenstad

Oranje stoplicht. Als gevolg van de corona-epidemie zijn een aantal evenementen niet doorgegaan (Leidse Rembrandtdagen, Nacht van Ontdekkingen, Beelden in Leiden, Schemerstad, Kerstmarkt) of gaan mogelijk in aangepaste vorm later dit jaar alsnog door (Hofjesconcerten, Van Rijnfestival, Winterwonderweken). In plaats van de pilot om extra schoon te maken is er geld besteed aan de 1, 5 meter samenleving zoals het plaatsen van druktemeters en streetsigning en is er ingespeeld op de leukste zomer van Leiden door uitbreiding van het voetgangersgebied rondom de Nieuwe Rijn en de permanente fietsenstalling Steenschuur. Een aantal inspanningen is hierdoor vertraagd zoals de ondertekening van het convenant voor zero emissie stadsdistributie, groene slingers en verticaal groen, leegstaande etalages, maar er wordt getracht om dit alsnog dit jaar te realiseren.

Beleidsterrein 3D Circulaire economie

Doel	Prestatie	
3D1 Een economie waar materialen afkomstig zijn uit hernieuwbare bronnen, efficiënt worden gebruikt, focus verschuift van bezit naar gebruik en nieuwe werkplaatsen ontstaan gerelateerd aan reparatie en recycling.	3D1.1 Transitie naar circulaire bouw, infrastructuur en gebiedsontwikkeling	✅
	3D1.2 Van afval naar materiaalstromen	✅
	3D1.3 Maatschappelijk verantwoord inkopen	✅

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 3D Circulaire Economie

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

4

Bereikbaarheid

Bereikbaarheid

<i>Programmanummer</i>	4
<i>Commissie</i>	Leefbaarheid en Bereikbaarheid
<i>Portefeuille(s)</i>	Duurzaamheid, Mobiliteit & Beheer Openbare Ruimte Duurzame Verstedelijking, Ruimte & Wonen

De missie van het programma Bereikbaarheid luidt:

De gemeente Leiden wil goed bereikbaar zijn. De komende jaren wordt ingezet op duurzame mobiliteit, waarbij voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer voorrang krijgen. Door de aanleg van een goede hoofdontsluitingsstructuur, het zoeken naar nieuwe vormen van vervoer, het optimaal gebruiken van parkeervoorzieningen en het autoluw maken van de binnenstad wil de gemeente Leiden de leefbaarheid, duurzaamheid en bereikbaarheid verbeteren.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

De Mobiliteitsnota, parkeervisie en de beleidsregel parkeernormen zijn vlak voor het reces vastgesteld. Een belangrijke stap op weg naar een modal shift naar schone vervoersmiddelen. Met het vaststellen van een nieuwe beleidsregel laadinfrastructuur is een belangrijke stap gezet richting het strategisch plaatsen van laadpalen. De uitvoering hiervan zal later dit jaar opgestart worden. Het fietsbeleid is voor de zomer vrijgegeven voor inspraak en zal direct na de zomer richting college en raad gebracht worden ter besluitvorming.

Ook het voetgangersbeleid is een stap verder gebracht. Hiervoor verwachten wij dat in het najaar de inspraak kan starten.

Voor de agenda autoluw is het participatietraject gestart, welke in en na de zomer zal plaatsvinden. Mede naar aanleiding van het pamflet Leidse Zomer zijn een aantal tijdelijke quick wins uitgevoerd, waardoor we maatregelen hebben genomen om de leefbaarheid in de binnenstad deze zomer te verbeteren en er ervaring kan worden opgedaan met een verdere afsluiting van wegen in de binnenstad.

De eerste pilot projecten in het kader van zero emissie zijn gestart. En er vindt marktconsultatie plaats voor de aanleg van een stadsdistributiecentrum.

In Holland Rijnland verband is gestart met het opstellen van een Regionale Mobiliteits Strategie, waarbij we nauw betrokken zijn.

Sinds enige jaren worden op een aantal wegen de reistijden gemeten. Begin dit jaar hebben we het systeem uitgebreid zodat nu op alle doorgaande wegen de reistijden gemeten worden. Dit is input voor het monitoringsysteem dat we in 2021 gaan aanschaffen.

Op 19 februari 2020 is de nieuwe parkeergarage Garenmarkt geopend. Wederom een kwalitatief hoogwaardige parkeergarage met 425 parkeerplaatsen, waarvan 25 oplaadpunten voor elektrische auto's. Het autovrije dak/plein is in de zomer van 2020 opgeleverd.

Op 13 maart 2020 is in de Lorentz de grootste fietsenstalling van Leiden en omstreken geopend met circa 4.800 plaatsen. In verband met de coronabeperkingen is de stalling kort na de opening weer gesloten. Op 1 augustus is de fietsenstalling Lorentz weer geopend.

3.4.1 Doelenbomen

Beleidsterrein 4A Fieters en voetgangers

Doel	Prestatie	
4A1 Meer fietsgebruik	4A1.1 Opstellen fietsbeleid	✓
	4A1.2 Verbeteren Fietsroutes	✓
4A2 Betere looproutes	4A2.1 Opstellen voetgangersbeleid	✓
	4A2.2 Verbeteren aanlooproutes Centrum	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 4A Langzaam verkeer

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Beleidsterrein 4B Openbaar vervoer

Doel	Prestatie	
4B1 Meer gebruik van het openbaar vervoer	4B1.1 Opstellen openbaar vervoer beleid	✓
	4B1.2 Realisatie afspraken HOV-overeenkomst Z-Holland Noord	✓
	4B1.3 Verbeteren OV infrastructuur	✓
4B2 Verplaatsen busstation	4B2.1 Bepalen locatie busstation	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 4B Openbaar vervoer

4B1.2 Realisatie afspraken HOV-overeenkomst Z-Holland Noord

De opening van de HOV-route naar Katwijk/Noordwijk is uitgesteld naar april 2021.

Beleidsterrein 4C Autoverkeer

Doel	Prestatie	
4C1 Betere doorstroming op het Leidse wegennet	4C1.1 Opstellen beleid autoverkeer	✓
	4C1.2 Autoluwe binnenstad	⚡
	4C1.3 RijnlandRoute	⚡
	4C1.4 Leidse Ring Noord	⚡
	4C1.5 Verbeteren knelpunten wegennet	⚡
	4C1.6 Herinrichten centrale infrastructuur Leiden Bio Science Park	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 4C Autoverkeer

4C1.2 Autoluwe binnenstad

De doelstelling uit de begroting was om in 2020 de Agenda Autoluwe Binnenstad aan de raad voor te leggen. Gezien het belang van een zorgvuldige participatie en vanwege het samenvallen hiervan met de zomerperiode heeft het college gekozen voor hier extra tijd voor vrij te maken. De agenda zal in het eerste kwartaal van 2021 aan uw raad worden voorgelegd.

4C1.3 RijnlandRoute

De RijnlandRoute bestaat uit 2 projectdelen. Het project van de geboorde tunnel N434 met de aansluitingen op de A44 en A4 verloopt geheel volgens planning. Het project N206 Europaweg-Lammenschansplein niet. De provincie heeft aangegeven dat de uitvoering van dit tracé gaat vertragen, maar heeft nog geen definitieve nieuwe planning. De wens om een busbaan op de Europaweg in te passen en de noodzakelijke aanpassingen aan het Lammenschansplein voor de beide bruggen (Trekvluchtbrug en Lammebrug) leiden hoogstwaarschijnlijk tot wijzigingen van het provinciaal inpassingsplan (PIP). Het Esthetisch Programma van Eisen zal later klaar zijn en ook de aanbesteding door de provincie zal later gaan plaatsvinden. Het college hecht grote waarde aan de

bereikbaarheid van de stad tijdens de werkzaamheden en vraagt hier op gezette momenten vanzelfsprekend blijvende aandacht voor.

4C1.4 Leidse Ring Noord

Door de vertraging in het kaderbesluit van de Leiderdorpse delen schuiven de uitvoeringsbesluiten één of twee kwartalen naar achter.

4C1.5 Verbeteren knelpunten wegennet

Het kaderbesluit voor aanpassingen op de route Rijnsburgerweg – Posthofrotonde – Wassenaarseweg – Sandifortdreef – Darwinweg zou voor de zomer klaar moeten zijn. Dit volgt echter later. De reden is dat in het integrale verkeersonderzoek verschillende varianten voor autoremmende maatregelen op de Rijnsburgerweg zijn onderzocht en de scope is uitgebreid omdat een nieuw ingebrachte variant (halve knip bij de Bargelaan) positief scoort. De stakeholders zullen hiervan op de hoogte worden gebracht.

4C1.6 Herinrichten centrale infrastructuur Leiden Bio Science Park

In het projectgebied is een Europees beschermde slak gevonden waarvoor bij de provincie ontheffing van de Wet Natuurbescherming moet worden aangevraagd. Dit resulteert mogelijk tot vertraging.

Beleidsterrein 4D Parkeren

Doel	Prestatie	
4D1 Meer parkeerquantiteit en betere parkeerwaliteit	4D1.1 Opstellen parkeerbeleid	✓
	4D1.2 Realisatie parkeergarage Garenmarkt	✓
	4D1.3 Parkeermanagement	⚠
	4D1.4 Uitvoeren maatregelen autoparkeren	✓
	4D1.5 Uitvoeren maatregelen fietsparkeren	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 4D Parkeren

4D1.1 Opstellen parkeerbeleid

Op 16 juli heeft de gemeenteraad het nieuwe parkeerbeleid vastgesteld. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het bereikbaar houden van de stad.

4D1.3 Parkeermanagement

Sinds de start van de intelligente lockdown zijn de inkomsten betaald parkeren wekelijks bijgehouden en vergeleken met dezelfde periode van 2019. Hierdoor is er een vrij nauwkeurig inzicht in de omvang van deze tegenvaller. In de periode vanaf 1 juni (versoepeling van de regels) zijn wij de inkomsten langzaam weer stijgen ten opzichte van het begin van de Corona-periode. Er is nog wel steeds sprake van een forse derving ten opzichte van de inkomsten in het voorgaande jaar.

4D1.4 Uitvoeren maatregelen autoparkeren

Doordat de parkeervisie later is vastgesteld, zal de effectuering ook later plaatsvinden.

4D1.5 Uitvoeren maatregelen fietsparkeren

Fietsparkeervoorzieningen in wijken, bewonersverzoeken en fietsparkeervoorzieningen bij wijkwinkelcentra zijn in de 1e helft van 2020 niet aangelegd, doordat de aanbesteding van een nieuw raamcontract voor de levering van fietsvoorzieningen langer heeft geduurd dan verwacht.

Beleidsterrein 4E Leefomgeving

Doel	Prestatie	
4E1 Betere leefomgeving door verkeersmaatregelen	4E1.1 Verkeersveiligheidsbeleid	✓
	4E1.2 Uitvoeren verkeersmaatregelen op wijkniveau	÷
	4E1.3 Verkeersmanagement	✓
4E2 Duurzame mobiliteit	4E2.1 Uitvoeren maatregelen verduurzaming mobiliteitsbeleid	✓

Toelichting doelenboom 4E Leefomgeving

4E1.2 Uitvoeren verkeersmaatregelen op wijkniveau

Er worden verschillende maatregelen genomen voor het verbeteren van de verkeersveiligheid. Zo is deze zomer de rotonde Vijf Meilaan / Rooseveltstraat aangepast. Vanuit het veilige schoolomgeving project zijn samen met diverse scholen maatregelenpakketten opgesteld. Veel maatregelen worden meegenomen bij lopende projecten in de omgeving van de school. Indien er geen lopend project is, zijn de maatregelen apart voorbereid. De uitvoering wordt verwacht in het najaar. Nog niet met alle scholen is het project doorlopen en door corona heeft het contact met scholen ook een tijd stil gelegen waardoor het project vertraging heeft opgelopen.

5

Omgevingskwaliteit

Omgevingskwaliteit

Programmanummer	5
Commissie	Leefbaarheid en Bereikbaarheid
Portefeuille(s)	Duurzaamheid, Mobiliteit & Beheer Openbare Ruimte Bestuur, Veiligheid en Handhaving Werk, Inkomen, Economie & Cultuur

De missie van het programma Omgevingskwaliteit luidt:

De gemeente Leiden staat voor een stad met een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is, waar mensen graag vertoeven en die uitnodigt tot verantwoordelijk gedrag. Zij doet dit samen met alle gebruikers.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

Ook Beheer heeft te maken met de effecten van het coronavirus, dat was de afgelopen periode ook te merken in de bezetting. Gelukkig zien we ook verbetering en is de bezetting weer zo goed als normaal. Voor een groot deel van de medewerkers was thuis werken geen optie. Immers, zij verzorgen met veel toewijding de continuïteit van de cruciale taken zoals het ophalen van afval, het schoonmaken van de straten en het onderhouden van de openbare ruimte. Het is ook in de afgelopen lastige periode met COVID-19 gelukt om deze voor de stad belangrijke taken uit te voeren. Als gevolg van corona was merkbaar dat de openbare ruimte intensiever gebruikt wordt, wat we met name terugzien in het aantal volle prullenbakken in de binnenstad. Met extra bakken en inzet is en wordt dit aangepakt. Het gebruik van de milieustraat lijkt inmiddels weer te normaliseren. Ook is het gebruik van openbare speelplekken duidelijk groter geworden. Dit heeft geen gevolgen voor de beeldkwaliteit of de veiligheid van de speelplekken. Door de crisis zijn wel de speeltuinen een aantal weken dicht geweest.

De eerste stadsbrede groenrapportage is opgeleverd. Het rapport geeft inzicht in de ontwikkeling van het groen in de stad, de samenstelling van ons bomenbestand en de stand en de stand van de biodiversiteit. Ook de tevredenheid met het beheer van het groen in de stad is opgenomen, alsmede een overzicht van de compensatie die is gerealiseerd door middel van het bomenfonds.

De stadsecoloog heeft het rapport *Ecologische kansen, investeren in een basiskwaliteit natuur* opgeleverd. Het college heeft gereageerd op de 31 adviezen, waarvan meer dan de helft direct opgepakt gaat worden en een deel nog nader onderzocht gaat worden.

De leidende principes uit de visie natuurlijke leefomgeving *Basis in balans* van het Samenwerkingsverband Hart van Holland zijn door B en W vastgesteld. Het gaat om de volgende principes, die zijn vastgesteld als input voor de Omgevingsvisie Leiden 2040 1.1:

- Werk aan een klimaatrobuuste inrichting van het landschap en de openbare ruimte
- Zorg voor een gevarieerde mix van biodiversiteit tot in de haarvaten van de regio
- Behoud en versterk het landschap als framework voor de stad
- Maak het gehele gebied bereikbaar en beleefbaar voor de recreant

De leidende principes zijn door meer gemeenten uit de regio vastgesteld en zullen richtinggevend zijn voor het nieuwe regionale groenprogramma, dat voor het einde van het jaar zal worden vastgesteld door Holland Rijnland.

De nota Actualisatie Hondenbeleid Leiden is geëvalueerd en er is geconcludeerd dat de maatregelen van de nota Hondenbeleid hebben bijgedragen aan het doel van het hondenbeleid: een schone en veilige stad door overlast van honden te voorkomen en te verminderen. Naar aanleiding van ervaringen in de stad in de afgelopen twee jaar is besloten tot veranderingen wat betreft enkele losloopegebieden.

3.5.1 Doelenbomen

Beleidssterrein 5A Verharde openbare ruimte

Doel	Prestatie	
5A1 Schoon, heel en veilig	5A1.1 Ontwikkelen beleid openbare ruimte	✓
	5A1.2 Openbare ruimte projecten programma Binnenstad	✚
	5A1.3 Beheren openbare ruimte	✓
	5A1.4 Inzamelen huishoudelijk afval	✓
	5A1.5 Beheren contracten buitenreclame	✚
	5A1.6 Handhaven gebruik openbare ruimte	✚
	5A1.7 Werken voor derden cluster beheer	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 5A Verharde openbare ruimte

5A1.2 Openbare ruimte projecten programma Binnenstad

In de begroting was opgenomen dat in 2020 een eerste aanvang zou worden gemaakt met de concrete uitwerking van de maatregelen uit de Agenda autoluwe binnenstad. Deze wordt dit jaar opgesteld en in 2021 aan uw raad voorgelegd, zie 4C1.2. De projecten Havenplein en Koepoortsbrug worden opgestart.

5A1.3 Beheren openbare ruimte

De aanpassingen voor de machinerichtlijn aan de Haagsche Schouwbrug en Stevensbrug zijn afgerond. Deze bruggen zijn van binnen compleet gerenoveerd (nieuwe motoren, nieuwe hydraulica, cilinders, nieuwe elektrische circuits, camera's) en voldoen hiermee aan de veiligheidsnormen. Het vervangen van de Churchillbrug, door een robuustere brug, is gestart en is in september afgerond. Een brug die ook aan de toekomstige ontwikkelingen en bouwopgaves is aangepast.

Eerder meldden we een achterstand in wegonderhoud door een conflict met een aannemer. Dit is inmiddels opgelost en eind oktober is de achterstand weer ingelopen. Het groot onderhoud aan de elementenverharding loopt volgens planning. Een bijkomend voordeel van de introductie van nieuwe boomspiegels is dat het hiermee ook mogelijk is om lokaal boomwortelproblematiek (opdruk van verharding) op te lossen.

5A1.5 Beheren contracten buitenreclame

De coronacrisis heeft een onmiddellijk effect op de buitenreclamemarkt. Door de versoepeling van de overheidsmaatregelen lijkt de buitenreclamemarkt zich enigszins te herstellen, echter niet meer tot op het niveau van voor de crisis. Dit heeft een negatief effect op de reclame-inkomsten voor de gemeente. Met de zittende marktpartijen wordt eind 2020 overeenstemming bereikt over de effecten van de coronacrisis op de reclamecontracten. De plaatsing van de bushokjes en de vrijstaande reclamevitruines is vertraagd tot het eerste kwartaal van 2021. Met de zittende en de nieuwe exploitant is overeenstemming bereikt over de verlenging van de transitieperiode.

5A1.6 Handhaven gebruik openbare ruimte

De maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus heeft de handhaving van het gebruik van de openbare ruimte bepaald. De situatie in de stad was vanwege corona dusdanig anders, dat aan sommige gestelde doelen geen aandacht hoefde of kon worden besteed. De doelen uit het Uitvoeringsprogramma Handhaving openbare ruimte 2020 zijn daarom maar ten dele bereikt. De prioriteit van handhaving heeft de afgelopen maanden gelegen bij het handhaven op de noodverordening COVID-19, in nauwe samenwerking met politie, en dit is succesvol verlopen. Handhaving hierop neemt wel af daarom wordt voor de laatste twee kwartalen bekeken welke activiteiten uit het Uitvoeringsprogramma Handhaving openbare ruimte 2020 nog gedaan kunnen worden, ook afhankelijk van hoe de situatie rond corona zich verder gaat ontwikkelen.

Beleidssterrein 5B Openbaar water en klimaatadaptatie

Doel	Prestatie	
5B1 Waterkwantiteit op orde en verbeteren waterkwaliteit	5B1.1 Klimaatadaptatie ontwikkelen beleid waterkwaliteit	✓
	5B1.2 Beheren openbaar water en riolering	✓
5B2 Recreatieve waarde water vergroten	5B2.1 Ontwikkelen beleid gebruik openbaar water	⚠
	5B2.2 Exploiteren havens en waterwegen	✓
	5B2.3 Behandelen ligplaatsvergunningen	✓
	5B2.4 Handhaven gebruik openbaar water	⚠

Toelichting doelenboom beleidssterrein 5B Openbaar water

5B1.2 Beheren openbaar water en riolering

Ondanks dat de coronacrisis ons een andere wijze van werken heeft opgelegd, heeft dit voor zowel het regulier als groot onderhoud van de riolering nauwelijks consequenties gehad.

De Haven heeft een metamorfose ondergaan. o.a. met een nieuw havenkantoor in de Grote Havenbrug en havenmeesters die passanten van dienst zullen zijn. Daarnaast kunnen passanten nu in de ondergrondse containers hun afval kwijt. Ook is cashloos betalen via een app geïntroduceerd waarmee alle faciliteiten die de Haven herbergt toegankelijk zijn gemaakt. Een volgende stap is om de haven (van dak tot kade) meer te vergroenen.

5B2.1 Ontwikkelen beleid gebruik openbaar water

De ontwikkeling van een aantal instrumenten zoals de verdelingssystematiek voor ligplaatsen voor bedrijfsvaartuigen, de vaarwegverordening en de regelgeving rond de historische havens hebben vertraging opgelopen. Door prioriteit te geven aan andere onderdelen van de bedrijfs- en pleziervaartuigenverordening zoals het juist afwikkelen van de oude wachtlijst hebben deze onderdelen vertraging opgelopen. De verschuiving van prioriteiten als gevolg van corona hebben daarbij niet geholpen. Inmiddels zijn deze drie onderdelen wel weer opgepakt. Ook het onderzoek naar de ontwikkeling van beleid rond woonschepen loopt voorspoedig. Ook de benoemde ontwikkelingen rond waterrecreatie lopen voorspoedig. Wel is het zo dat is gebleken dat het telsysteem dat was aangelegd om de drukte op het water te meten onvoldoende functioneerde. Er wordt thans gezocht naar een nieuw systeem.

5B2.4 Handhaven gebruik openbaar water

De maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus heeft de handhaving van het gebruik van het openbaar water bepaald. De situatie in de stad was vanwege corona dusdanig anders, dat aan sommige gestelde doelen geen aandacht hoefde of kon worden besteed. De doelen met betrekking tot water uit het Uitvoeringsprogramma Handhaving openbare ruimte 2020 zijn daarom maar ten dele bereikt. De prioriteit van handhaving heeft ook op het water de afgelopen maanden gelegen bij het handhaven op de noodverordening COVID-19, in nauwe samenwerking met politie, en dit is succesvol verlopen. Handhaving hierop neemt wel af daarom wordt voor de laatste twee kwartalen bekeken welke activiteiten uit het Uitvoeringsprogramma Handhaving openbare ruimte 2020 nog gedaan kunnen worden, ook afhankelijk van hoe de situatie rond corona zich verder gaat ontwikkelen.

Beleidsterrein 5C Openbaar groen en biodiversiteit

Doel	Prestatie	
5C1 Ontwikkelen en beheren van het openbaar groen	5C1.1 Ontwikkelen en uitvoeren beleid stedelijk en regionaal groen	✓
	5C1.2 Renoveren en herinrichten parken	✓
	5C1.3 Beheren openbaar groen	✓
	5C1.4 Behandelen kapvergunningen	✓
5C2 Bevorderen biodiversiteit en dierenwelzijn	5C2.1 Ontwikkelen en uitvoeren beleid dierenwelzijn en biodiversiteit	✓
	5C2.2 Aanleggen Singelpark	✓
	5C2.4 Uitvoeren ontwikkelplan Oostvlietpolder	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 5C Openbaar groen

5C1.3 Beheren openbaar groen

De groenkansen kaart locaties lopen als gepland. Ons bomenbestand wordt ouder, dat is positief. Tegelijk constateren we echter dat het onderhoud van bomen hierdoor de laatste jaren steeds duurder is geworden. We verwachten dat deze trend zich, bij ongewijzigd beleid, voortzet. Echter met een aanpassing van ons beleid en de bomenverordening kunnen we ons bomenbestand zowel vitaal als ook betaalbaar houden. Hier wordt momenteel aan gewerkt. De komende jaren verwachten we echter dat het onderhoud van bomen de beschikbare budgetten overschrijden en we hierover zullen berichten bij de jaarrekening.

Beleidsterrein 5D Milieu en duurzaamheid

Doel	Prestatie	
5D1 Werken aan een klimaatneutrale en klimaatingerichte stad	5D1.1 Milieubeheer algemeen	✓
	5D1.2 Uitvoeren geluidsanering	✓
	5D1.3 Uitvoeren bodemsanering	✓
	5D1.4 Uitvoeren duurzaamheidsbeleid	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 5D Duurzaamheid

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

6

Stedelijke ontwikkeling

Stedelijke ontwikkeling

<i>Programmanummer</i>	6
<i>Commissie</i>	Stedelijke Ontwikkeling
<i>Portefeuille(s)</i>	Duurzame Verstedelijking, Ruimte & Wonen

De missie van het programma Stedelijke ontwikkeling luidt:

De gemeente Leiden staat voor een optimale ruimtelijke ontwikkeling van de beschikbare, schaarse ruimte van stad en regio die gericht is op een kwalitatief hoogwaardige woon-, werk- en leefomgeving.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

De meeste prestaties binnen het programma Stedelijke Ontwikkeling krijgen een groen stoplicht in deze bestuursrapportage. De verwachting is dan ook dat de resultaten die bij de prestaties in de begroting zijn genoemd in bijna alle gevallen zullen worden behaald. Er wordt voortvarend gewerkt aan de vele producten en projecten van dit programma. De oranje stoplichten zijn vrijwel gelijk aan de oranje stoplichten van de eerste voortgangsrapportage 2020. De toelichtingen zijn geactualiseerd. Bij prestaties 6A1.1 (kaderstellende visies), 6A1.3 (ruimtelijk instrumentarium) en '6B1.3 (gemeentelijk vastgoed) zijn toelichtingen opgenomen over de voortgang.

3.6.1 Doelenbomen

Beleidssterrein 6A Ruimtelijke planvorming en plantoetsing

Doel	Prestatie	
6A1 Toedelen van ruimte	6A1.1 Opstellen kaderstellende visies voor de ruimtelijke ontwikkeling van regio, stad en stadsgebieden	✓
	6A1.2 Stimuleren ruimtelijke kwaliteit en ruimtelijke initiatieven	✓
	6A1.3 Opstellen en actualiseren ruimtelijk instrumentarium	✓
	6A1.4 Implementatie Omgevingswet	⚠
6A2 Ruimtelijke kwaliteit van de bebouwde ruimte	6A2.1 Behandeling verzoeken van omgevingsvergunningen	✓
	6A2.2 Het voeren van vooroverleg	✓
6A3 Veilig bouwen en veilig gebruiken van bebouwde ruimte	6A3.1 Toezicht en handhaving op veilig bouwen en gebruiken	✓
6A4 Aantrekkelijke binnenstad door ruimtelijke ontwikkeling	6A4.1 Uitvoeren Aalmarktproject	✓
	6A4.2 Wonen boven winkels	✓
	6A4.3 Ontwikkeling stationsgebied	⚠
	6A4.4 Ontwikkeling Meelfabriek	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 6A Ruimtelijke planvorming en plantoetsing

6A1.1. Opstellen kaderstellende visies voor de ruimtelijke ontwikkeling van regio, stad en stadsgebieden.

Deze prestatie heeft een groen stoplicht. Vanwege het belang van het project voor de rest van het jaar is goede informatievoorziening voor de raad van belang. Daarom hieronder een toelichting.

De ontwikkelingen rondom de omgevingsvisie zijn in volle gang. De omgevingsvisie Leiden 2040 versie 1.1 wordt aangevuld met nieuwe beleidsinzichten en inzichten vanuit de omgevingseffectrapportage en digitaal toegankelijk gemaakt. In de wethoudersbrief van 25 mei 2020 (Z/20/1518563) is de raad geïnformeerd over de aangepaste planning van de Omgevingsvisie Leiden 2040. De nieuwe inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet op 1 januari 2022, de voortgang van de Omgevingseffectrapportage en het Digitaal Stelsel Omgevingswet zorgden voor druk op de toegezegde deadline. Het besluitvormingsproces is nu gericht op vaststelling van de omgevingsvisie 1.1 voor de zomervakantie van 2021. Dat is nog steeds voor inwerkingtreding van de Omgevingswet en geeft ons de mogelijkheid om met de vele betrokkenen de stappen in het proces zorgvuldig te doorlopen.

Regionale omgevingsagenda 2040

In oktober 2020 wordt de Regionale Omgevingsagenda 2040 Aan de slag met Hart van Holland ter bespreking voor wensen en bedenkingen geagendeerd in de raad. Dit is ons antwoord op de oproep van de minister in de NOVI (nationale omgevingsvisie) om met regionale omgevingsagenda's te komen. Onze Regionale Omgevingsagenda geeft een ruimtelijke afwegingskader en agendeert gebieden waar grensoverstijgende gebiedsontwikkeling bijdraagt aan versterking van onze fysieke leefomgeving. Deze agenda is voor Leiden, de 10 buurgemeenten en het Hoogheemraadschap input voor de Strategische Agenda Ruimte die Holland Rijnland eind 2020 zal opleveren; de lange termijn agenda voor prioriteiten in ruimtelijke ontwikkelingen om de fysieke leefomgeving van onze bewoners te versterken. De agenda onderscheidt de gemeentelijke opgaven, opgaven die we met buurgemeenten kunnen oppakken en waar we de ondersteuning van regio, provincie en rijk nodig hebben.

Afronding en Vaststelling van het Ontwikkelperspectief de Mors door het college van B&W

Het Ontwikkelperspectief De Mors is bijna afgerond en gaat na de zomervakantie voor besluitvorming naar de gemeenteraad. Er gebeurt de komende jaren veel in deze karakteristieke wijk De Mors bestaande uit de Hoge Mors, De Lage Mors en Transvaal. Met het ontwikkelperspectief wordt richting gegeven aan de toekomstige ontwikkelingen van de wijk De Mors tot 2040 en is tot stand gekomen in samenwerking met bewoners, ondernemers en organisaties.

6A1.3 Opstellen en actualiseren ruimtelijk instrumentarium

Een groen stoplicht voor deze prestatie. Omdat er wel een afwijking van de begrotingstekst is wat betreft toegezegde BVR's de volgende toelichting.

Voor Leiden Noord is geen bestemmingsplan met verbrede reikwijdte (BVR) opgesteld. Het project is afgerond vóórdat vaststelling door de raad aan de orde was. De leerervaringen zijn betrokken bij het project Verordening Fysieke leefomgeving. Of BVR's opgesteld worden voor andere gebiedsontwikkelingen in de stad is afhankelijk van de doorlooptijd van die projecten. Dat bepaalt of procedures onder de Crisis en Herstelwet of de Omgevingswet zullen vallen.

Vaststelling 1e tranche verordening fysieke leefomgeving.

Het college heeft het raadsvoorstel voor de eerste tranche van de verordening goedgekeurd. Delen van verordeningen zijn samengevoegd om na inwerkingtreding van de Omgevingswet makkelijk overgezet te worden naar het Omgevingsplan. In deze verordening zijn (delen van) bestaande verordeningen opgenomen zoals de Bedrijfs- en pleziervaartuigenverordening, de Erfgoedverordening en de APV. De regelgeving is inhoudelijk niet gewijzigd, wel zijn de bepalingen herschreven om aan te sluiten bij de doelstellingen van de Omgevingswet. Voor de burger veranderen de regels niet, behalve de vindplaats. Met deze nieuwe Verordening voor de fysieke leefomgeving is Leiden beter voorbereid op de opgaven die voor ons liggen na invoering van de Omgevingswet.

6A1.4 Implementatie Omgevingswet

Een oranje stoplicht omdat sprake is van intensivering en verbreding en daaraan gekoppeld extra budget volgens kaderbrief 2021-2024. Sinds bekendwording van de nieuwe datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2022) is onverminderd verder gewerkt aan de implementatie in Leiden, conform de schriftelijk toegelichte implementatiestrategie in de brief van 23 april jl. (2020 Z/20/1508141). Intensivering en verbreding van de aanpak is daarbij van belang om te zorgen dat de dienstverlening straks soepel doorloopt en de wettelijke mogelijkheden benut kunnen worden voor verstedelijkingsopgaven en een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving in Leiden. De bekendheid met de werking van de Omgevingswet groeit in de organisatie en de uitwerking wordt steeds concreter. Regelgeving, digitalisering en ontwikkeling van andere manieren van werken gaan hand in hand om te zorgen voor werkende instrumenten, inzichtelijke processen en tijdige besluitvorming.

Voortgang implementatie Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

Zoals toegezegd volgt hier aparte informatie over DSO. Na aankoop van plan- en regelsoftware volgt dit najaar de technische aansluiting van Leiden op de landelijke voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO-LV). De inrichting daarvan maakt het mogelijk om praktijkproeven te gaan opstarten en te verkennen wat het digitale stelsel betekent voor de manier waarop gemeentelijke regels en informatie digitaal ontsloten wordt. Later dit jaar wordt de aansluiting voorbereid van het nieuwe Leidse zaakstelsel voor Vergunning, Toezicht en Handhaving (wabo/apv) op het DSO-LV. Daarna kan Leiden oefenen met de ontvangst en behandeling van vergunningen en meldingen via het nieuwe digitale Omgevingsloket.

6A4.3 Ontwikkeling stationsgebied

Bij deze prestatie krijgen de volgende twee onderdelen een oranje stoplicht :

- *Rijnsburgerblok*. Lorentz fase 1 is in plaats van eind 2019 in het eerste kwartaal 2020 opgeleverd. Lorentz fase 2 planvorming loopt ca 3 maanden vertraging op i.v.m. de coronacrisis. Voor het derde deel Rijnsburgerblok start medio 2020 de sloop van het bestaande voormalige ABN-AMRO kantoor en de achterliggende school, waarna begin 2021 de bouw aanvangt.
- *De Geus*. Het ontwerpbestemmingsplan wordt binnenkort in inspraakprocedure gebracht. De contractuele onderhandelingen en de uitwerking van een fietsenstalling onder het plan nadert de afronding. De verwachting dat de sloop van bestaande pand en de bouw van het nieuwe plan in 2021 zal aanvangen.

Beleidsterrein 6B Gemeentelijk vastgoed

Doel	Prestatie	
6B1 Optimale exploitatie van gemeentelijk vastgoed	6B1.1 Voeren van een erfpachtbedrijf	✓
	6B1.2 Opstellen Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2020 en Vermogensbeheer Grondexploitaties 2020-2024	✓
	6B1.3 Exploiteren van gemeentelijk vastgoed	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 6B Gemeentelijk vastgoed

6B1.3 Exploiteren van gemeentelijke gebouwen

De prestatie krijgt een groen stoplicht. Omdat is toegezegd dat over de voortgang van het beleidskader vastgoed (BKV) wordt gerapporteerd via de planning en control cyclus volgt hierover aanvullende informatie.

De verduurzaming van het vastgoed is een belangrijke opgave. Bij de eerste en tweede bestuursrapportage 2019 is een krediet geregeld voor de verduurzaming van de volgende gebouwen: Stadsgehoorzaal, Schouwburg, Milanenhorst 193, Eksterpad 4, Parkzicht 100, Rooseveltstraat 4A, Slachthuislaan 25, Topaaslaan 19 en Zaanstraat 126, Driftstraat 49, Le Pooleweg 6, Le Pooleweg 11, Trix Terwindstraat 2, Trix Terwindstraat 4 en Trix Terwindstraat 6. Er is opdracht gegeven om te starten met de werkzaamheden voor het eerste pand en gefaseerd zal opdracht worden gegeven voor de andere panden. Ook is een aanbesteding georganiseerd voor het plaatsen van circa 4.000 zonnepanelen. Er wordt nog gewerkt aan het opstellen van technische omschrijvingen voor de aanbesteding van de werkzaamheden die nog niet in opdracht zijn gegeven. Tevens wordt overleg gevoerd met de huurders van de gebouwen om afspraken te maken over het verduurzamingsplan, de planning en de financiering. Het merendeel van de werkzaamheden bestaat uit het isoleren van gevels, daken, toepassen van dubbel glas en het aanbrengen van zonnepanelen. De meeste gebouwen krijgen een energielabel A maar minimaal een energielabel C (met uitzondering van monumenten). Door het verduurzamingsplan wordt bespaard op energielasten en wordt ook de CO2 uitstoot beperkt.

Het College van B en W heeft de 'routekaart voor verduurzaming van gemeentelijk vastgoed' vastgesteld. Hiermee wordt voor de periode tot 2050 in hoofdlijnen vastgelegd welke doelen er gesteld zijn voor de verduurzaming van de vastgoedportefeuille. Deze doelen zijn opgeknapt in tussenstappen, zodat er gefaseerd toegewerkt kan worden naar een duurzaam gebouwenbestand. Het einddoel voor 2050 is dat de vastgoedportefeuille zogenaamd 'Paris Proof' is. Het gebouwenbestand is dan dusdanig opgebouwd dat de duurzaamheidsdoelstellingen uit het Parijsakkoord van 2015 zijn gehaald. Hiermee wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan een groener, gezonder en duurzamer Leiden, zoals geformuleerd in het huidige coalitieakkoord 'Samen maken we de stad'. De komende tijd zal er in de stad op steeds meer plekken zichtbaar worden dat de gemeente werkt aan de verduurzaming van haar eigen panden. Hiermee wordt nagestreefd dat ook andere vastgoedeigenaren geïnspireerd raken en hun steentje zullen gaan bijdragen met betrekking tot verduurzaming.

Met betrekking tot het onderhoud van het vastgoed hebben we een jaarplan 2020 vastgesteld. Dit jaarplan is gebaseerd op het Meerjarenonderhoudsplan. In het jaarplan is vastgelegd welk onderhoud in 2020 aan welke panden wordt uitgevoerd. Dit zal zoveel mogelijk gebeuren vanuit raamcontracten.

In 2020 is gepland om nieuwe en duurzame Meerjarenonderhoudsplannen (MJOP) te maken voor het vastgoed. De selectie van de adviesbureaus die de MJOP's opstellen is afgerond en de verwachting is dat in de zomer gestart zal worden met het inspecteren van het vastgoed en het opstellen van de MJOP's zodat deze eind 2020 gereed zijn.

Beleidsterrein 6C Wonen

Doel	Prestatie	
6C1 Hogere kwaliteit en toename van de woningvoorraad	6C1.1 Nota Wonen	✓
	6C1.2 Prestatieafspraken met corporaties	⚠
	6C1.3 Regionale woonvisie en woonruimteverdeling	✓
	6C1.4 (Laten) uitvoeren van projecten (inclusief studentenhuisvesting)	⚠
6C2 Opheffen illegale huisvesting	6C2.1 Toezien en handhaven op onrechtmatige bewoning	✓

Doel	Prestatie	
6C3 Beter leefklimaat in Leiden Noord	6C3.1 Kooiplein	✓
	6C3.2 Groenordhallen e.o.	✓
	6C3.3 Oude Kooi	⚠
	6C3.4 Programmasturing WOP Leiden Noord.i.	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 6C Wonen

6C1.2 Prestatieafspraken met corporaties

De gemeentelijke Woonvisie 2020-2030 en bijbehorende Uitvoeringsagenda 2020-2023 zijn in november 2019 door de gemeenteraad vastgesteld en vormen het kader voor de prestatieafspraken 2020 – 2025. In december 2019 zijn we begonnen aan een proces om tot nieuwe meerjarige prestatieafspraken te komen. Als gevolg van de beperkingen door de coronamaatregelen is het niet gelukt om met alle corporaties en huurdersorganisaties op de eerder gecommuniceerde 1 april 2020 tot een nieuwe set van prestatieafspraken te komen. In het bestuurlijk overleg Leids Platform Wonen van 30 april is afgesproken om bij de prestatieafspraken 2020 – 2025 de biedingen van de corporaties van 1 juli jl. mee te nemen in het proces (bieding is een overzicht met de voorgenomen werkzaamheden met de beoogde bijdrage aan het volkshuisvestingsbeleid). Wij willen de komende maanden (laatste kwartaal 2020) als gemeente, samen met de Leidse woningcorporaties en de huurdersorganisaties prestatieafspraken maken voor de periode 2020-2025.

6C1.4 (Laten) uitvoeren van projecten (inclusief studentenhuishuizing)

Bij de raadsbehandeling van de Kaderbrief 2021-2024 op 17 september jl. is de motie [M.20.0066.03](#) 'Op Leiden kun je bouwen' aangenomen die mogelijk extra budgettaire capaciteit vraagt. De omvang hiervan hebben we nog niet in beeld. Hierover zullen we u uiterlijk in de Decemberwijziging 2020 informeren.

In de begroting 2020 zijn in totaal 13 projecten bij deze prestatie opgenomen. De gemeente heeft maar ten dele invloed heeft op projecten die door marktpartijen worden gerealiseerd. De gemeente vervult hierbij een kaderstellende en vergunningverlenende rol, maar is niet primair verantwoordelijk omdat derden de opdrachtgever zijn. Van de 13 projecten krijgen de volgende 8 projecten een groen stoplicht; Ananasweg, Big Boss/Maredijk, Dolfijn 't Schippertje, Kaasmarkt, Lammenschansdriehoek, LEAD, Nieuweroord en Oude Rijnlocatie. De 5 projecten met een oranje stoplicht worden hieronder toegelicht.

Energiepark

In het kader van de 1^e voortgangsrapportage is benoemd dat de voorbereiding van het Kaderbesluit voor het Energiepark verschoven is naar de fase waarin de haalbaarheidsfase is afgerond, omdat op die manier uitgebreider inzicht gegeven kan worden in de financiële en inhoudelijke kaders die van toepassing zullen zijn op de fase van realisatie. Het college heeft mei 2020, nadat er een wensen en bedenkingen procedure is doorlopen met de raad, een definitief besluit genomen om gedurende zes maanden samen met het Nieuw Leids Bolwerk en betrokken marktpartijen (BPD, MBEG en Steenvlinder) een haalbaarheidsfase te doorlopen. De planning voor behandeling van het Kaderbesluit is verschoven ten opzichte van de 1^e voortgangsrapportage naar begin 2021, omdat de haalbaarheidsfase later van start gegaan is. De intentieovereenkomst, waarmee de haalbaarheidsfase formeel van start gaat, is inmiddels ondertekend. Parallel aan het haalbaarheidsonderzoek is er gestart met de bestemmingsplan procedure.

Humanities Campus

De Universiteit Leiden en De Sleutels hebben op hoofdlijn overeenstemming bereikt over verwerving en compensatie voor Doelencomplex. Het college heeft in juni besloten dat het Stadsbouwhuis gesloopt zal worden en er nieuwbouw komt op de compensatielocatie Langegracht. Een concreet voorstel wordt uitgewerkt. Hiermee is er helderheid over alle compensatielocaties. Dit betekent dat daarna de vervolgstappen gezet kunnen worden; toets van het Sociaal Plan en compensatie-aanbod door extern deskundige en door Sleutels te houden draagvlakmeting onder de bewoners. In november van dit jaar volgt er een informatiebrief aan de raad met alle informatie.

Paardenwei

Begin 2020 zijn lopende gesprekken over een concept intentie- en grondreserveringsovereenkomst met de eigenaar van Holiday Inn gestaakt vanwege de verkoop van het Holiday Inn hotel aan een ontwikkelaar. Het eigendom is eind mei op naam van de nieuwe eigenaar Adriaan Van Erk Onroerend Goed b.v. ingeschreven in het kadaster. Vanaf juni 2020 worden besprekingen met de nieuwe eigenaar gevoerd om z.s.m. tot afspraken over samenwerking en aanpak m.b.t. de beoogde gebiedsontwikkeling te komen. De vertraging bedraagt naar verwachting ca. 9 maanden.

Turkoois

In juni is duidelijk geworden dat ontwikkelaar De Raad Vastgoed het project Turkoois overdraagt aan woningbouwcorporatie Portaal. De contracten tussen deze partijen worden in september getekend. Portaal verzorgt dan de projectontwikkeling en is de afnemer van alle sociale en middeldure huurwoningen. Naar verwachting zal De Raad de bouw van het project verzorgen. Hierdoor is het project verder vertraagd. Insteek van gemeente en Portaal is om in het project samen op te pakken en zo snel mogelijk de anterieure overeenkomst te sluiten en de ontwikkeling van de gebouwen verder te brengen. Onderdeel hiervan is ook het participatietraject verder vorm te geven. Dit heeft ook consequenties voor de planning van het bestemmingsplantraject.

Werninkterrein

De planvorming en participatie worden momenteel uitgevoerd zoals beschreven in de projectopdracht en het participatieplan. Eerste ronde is geweest een online enquête. Dan sessie met de raadscommissie. Vervolgens uitwerken drie scenario's voor gebiedsvisie. Deze worden naar buiten gepresenteerd samen met een verkeersonderzoek over de ontsluiting. Tenslotte uitwerking tot een concept gebiedsvisie. We zijn wat langzaam opgestart door gebrek aan capaciteit intern. Er zijn daarom een aantal bureaus ingehuurd. Gevolg is wel dat het Kaderbesluit en gebiedsvisie pas in het eerste kwartaal van 2021 ter besluitvorming in de raad ligt ipv oktober 2020. Als mijlpaal wordt deze zomer de intentieovereenkomst met de ontwikkelaar getekend.

6C3.3 Oude Kooi

De Sleutels heeft een renovatieplan voor de Centrale Blokken in uitvoering, voor 127 woningen en 3 winkels, welke woningen een gemeentelijk monument zijn. In het derde kwartaal 2019 is de anterieure overeenkomst tussen de gemeente en de Sleutels afgesloten. Het doel van deze overeenkomst is dat de Sleutels voldoende middelen gereserveerd heeft om de openbare ruimte en de rioleringen in de oude staat te herstellen. De Oude Kooi had bij de start van de renovatie een recent aangelegde woonomgeving van hoge kwaliteit. Deze omgeving zal onder regie van de gemeente weer hersteld worden. De woningen gaan van het gas af en worden aangesloten op het warmtenet van Vattenfall. Conform de bouwplanning zal het eerste blok woningen opgeleverd worden eind 2020. Gezien het te doorlopen vergunningentraject en de werken die Vattenfall in het derde kwartaal nog moet verrichten, is de kans groot dat de planning voor oplevering van de woningen gaat uitlopen.

Beleidsterrein 6D Energietransitie

Doel	Prestatie	
6D1 Klimaatneutrale gebouwde omgeving in 2050	6D1.1 Meer energiebesparing	✓
	6D1.2 Meer duurzame opwekking energie	✓
	6D1.3 Realisatie aardgasvrije stad	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 6D Energietransitie

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting. Alle prestaties van de doelenboom energietransitie krijgen een groen stoplicht en worden hieronder kort toegelicht.

Vanuit de uitvoeringsagenda energietransitie gebouwde omgeving 2020-2023, vastgesteld in januari 2020, wordt aan een groot aantal projecten, trajecten en processen in de stad gewerkt om de energietransitie ambitieus aan te pakken. Binnen de drie uitvoeringslijnen uit deze agenda (besparing, opwekking, omschakeling) worden mooie resultaten geboekt. Binnen de uitvoeringslijn energiebesparing zijn de wijkambassadeurs nog steeds actief in de stad om mensen te ontzorgen en te helpen kleine stappen te maken in de energietransitie. Hierbij worden ze sinds kort ondersteund door de RRE-subsidieregeling, waarmee elke Leidse huiseigenaar een voucher thuis krijgt om kleine maatregelen vanuit de financieren. Binnen de uitvoeringslijn opwekking is er afgelopen tijd werk gemaakt van de conceptversie van de regionale energiestrategie, die in mei 2020 door de Leidse raad is vastgesteld. Ook worden er significante stappen gemaakt rondom de realisatie van de warmtetransportleiding uit Rotterdam. Hierover is de gemeenteraad in 2020 meermaals geïnformeerd. Het besluit dat het college, samen met de andere gemeenten uit de Leidse regio, heeft genomen, om hun intentie tot gegarandeerde warmteafname uit deze warmteleiding uit te spreken, wordt komende tijd verder uitgewerkt. Binnen de uitvoeringslijn omschakeling wordt er werk gemaakt van de wijkaanpakken om stapsgewijs aardgasvrij te worden. Overkoepelend heeft de gemeenteraad voor het zomerreces nog de nieuwe strategie voor de energietransitie in de gebouwde omgeving, het zogenoemde handelingsperspectief, vastgesteld. Met deze inhoudelijke kaders kan het college komende tijd verder om grote stappen te zetten.

7

Jeugd en onderwijs

Jeugd en onderwijs

Programmanummer	7
Commissie	Onderwijs en samenleving
Portefeuille(s)	Gezondheid, Jeugdzorg & Welzijn Kennis, Onderwijs, Sport en Financiën Bestuur, Veiligheid en Handhaving

De missie van het programma Jeugd en onderwijs luidt:

In Leiden krijgen kinderen en jongeren de kans gezond en veilig op te groeien in een stimulerende omgeving, zodat zij hun talenten kunnen ontwikkelen en volwaardig aan de samenleving kunnen deelnemen.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

Er is als gevolg van corona een goede samenwerking met SPL rond kinderen in een kwetsbare positie ontstaan. Deze samenwerking zetten we voort.

De compensatie rijk voor afname gebruik voorschoolse voorziening zetten we in om de afname in gebruik van voorschoolse voorzieningen als gevolg van corona om te buigen.

De vraag naar jeugdhulp blijft toenemen. Met de extra financiële investering in de Kaderbrief en de recent vastgestelde kaders voor jeugdhulp kunnen we de risico's in de toekomst verkleinen.

Zoals eerder aangekondigd is een herijking van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs in voorbereiding. Dit planningsinstrument geeft een doorkijk naar renovatie en nieuwbouw van de Leidse scholenvoorraad tot 2032.

De huidige projecten, Leonardo, VMBO Boerhaavelaan en Stedelijk Gymnasium lopen op schema.

3.7.1 Doelenbomen

Beleidsterrein 7A Jeugd

Doel	Prestatie	
7A1 Een krachtige pedagogische samenleving	7A1.1 Betrekken van de jeugd via jeugdparticipatie	✓
	7A1.2 Waarborgen kwaliteit (openbare) speelruimte	✓
	7A1.3 Ondersteunen spelbevordering	✓
7A2 Goede (gebiedsgerichte) ondersteuning en hulp aan jeugd en gezin	7A2.1 Vanuit het CJG uitvoeren Wet Publieke Gezondheid	✓
	7A2.2 Vanuit het CJG organiseren van informatie en advies en opvoedingsondersteuning	✓
	7A2.3 Vanuit het CJG organiseren van jeugdhulp door middel van jeugd & gezinsteams	⚠
7A3 Goede specialistische hulp beschikbaar	7A3.1 Het doen organiseren van specialistische hulp	⚠

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 7A Jeugd

7A1.2 Waarborgen kwaliteit (openbare) speelruimte

Door de coronacrisis is de participatie met bewoners en daarmee het opknappen van speelplekken vertraagd. De start van de verbouwing van SV Ons Eiland is vertraagd. Door stijging van de bouwkosten is het beschikbare budget niet meer toereikend. Er wordt nu gezocht naar oplossingen om de verbouwing alsnog volgens plan te laten plaatsvinden.

7A2.1 Vanuit het CJG uitvoeren Wet Publieke Gezondheid

Tijdens de sluiting van de scholen in de coronaperiode zijn de reguliere contactmomenten van de Jeugdgezondheidszorg op de scholen komen te vervallen. Daar waar nodig hebben er digitale contactmomenten plaatsgevonden. De vaccinaties zijn in de meeste gevallen uitgevoerd. Tijdens de lockdown was er een nauwe samenwerking tussen de Jeugdgezondheidszorg, Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) en het Jeugd- en Gezinsteam (JGT) om kinderen in een kwetsbare positie in beeld te krijgen en te houden.

7A2.3 Vanuit het CJG organiseren van jeugdhulp door middel van jeugd & gezinsteams

De vraag naar jeugdhulp blijft groeien. Met de doorontwikkeling van de jeugdhulp wordt getracht de jeugdhulp efficiënter en effectiever te organiseren en daarmee de groei van het volume jeugdigen met een hulpvraag af te remmen. Dit vraagt voor de komende jaren (2020-2024) om een extra financiële investering (RV 19.0158). Deze investering met de recent vastgestelde kaders jeugdhulp zijn voorwaardelijk voor het verkleinen van risico's in de toekomst.

7A3.1 Goede specialistische hulp beschikbaar

Er is tijdens de coronacrisis maatwerk geleverd voor specifieke doelgroepen op locatie, ook in het onderwijs. Zie verder onder 7A2.3.

Beleidsterrein 7B Peuterspeelopvang en kinderopvang

Doel	Prestatie	
7B1 Kwalitatief goed en toegankelijk aanbod van kindercentra	7B1.1 Zorg dragen voor voldoende aanbod peuterspeelopvang	✓
	7B1.2 Waarborgen kwaliteit kinderopvang / peuterspeelopvang	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 7B Peuterspeelopvang en kinderopvang

7B1.1 Zorg dragen voor voldoende aanbod peuterspeelopvang

De peuterspeelopvang stond onder druk tijdens de coronacrisis, door de sluiting vanaf maart. De opvang van kinderen in een kwetsbare positie is echter vanaf het begin goed opgepakt door de betreffende organisaties. De samenwerking tussen kinderopvang, jeugdhulp en primair onderwijs heeft in de crisisperiode een extra impuls gekregen en is hierdoor nog verder verbeterd.

We zien dat er als gevolg van corona in 2020 minder gebruik wordt gemaakt van opvang door SPL (later starten, eerder opzeggen). Dit leidt tot extra kosten bij SPL, waarvoor mogelijk de rijkscompensatie die de gemeente hiervoor ontvangt niet voldoende zal zijn.

Beleidsterrein 7C Onderwijsbeleid

Doel	Prestatie	
7C1 Goede onderwijskansen voor doelgroepkinderen tot twaalf jaar	7C1.1 Waarborgen van aanbod, kwaliteit en deelname aan voor- en vroegschoolse educatie	✓
	7C1.2 Stimuleren hoogwaardig taalaanbod op onderwijskansscholen	✓
	7C1.3 Doen bevorderen van ouderbetrokkenheid bij doelgroepkinderen	✓
7C2 Goede onderwijs-ondersteuning en samenwerking in het onderwijs	7C2.1 Ondersteunen zorg voor leerlingen met specifieke behoeften	✓
	7C2.2 Stimuleren samenwerking en voorzieningen in het onderwijs	✓
7C3 Leidse accenten	7C3.1 Stimuleren van het aanbod waarin leerlingen hun eigen talenten kunnen ontwikkelen in een doorlopende leerlijn	✓
	7C3.2 Stimuleren dat leerlingen worden voorbereid op een internationale samenleving	✓
	7C3.3 Bevorderen van buitenschools leren door samenwerking van onderwijs, bedrijven en instellingen	⚡

Doel	Prestatie	
7C4 Zoveel mogelijk leerlingen worden behouden voor het onderwijs en halen een startkwalificatie	7C4.1 Sturing geven op uitvalcijfers met RMC werkplan en het gericht inzetten van projecten	✓
	7C4.2 Tegengaan verzuim leerplichtigen	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 7C Onderwijsbeleid

7C3.3 Bevorderen van buitenschools leren door samenwerking van onderwijs, bedrijven en instellingen

Vanwege corona is de uitvoering van projecten gewijzigd. Een aantal activiteiten en projecten zal op een later moment plaatsvinden, anderen zijn digitaal uitgevoerd. In enkele gevallen heeft het onderwijs zich moeten concentreren op kertaken en zijn projecten niet uitgevoerd.

Beleidssterrein 7D Onderwijshuisvesting

Doel	Prestatie	
7D1 Goede kwantiteit en kwaliteit van onderwijshuisvesting	7D1.1 Realisatie van nieuwbouw, uitbreiding en vervanging van lesgebouwen en gymnastieklokalen	✓
	7D1.2 In stand houden van de bestaande gebouwenvoorraad door onderhoud en aanpassingen	⚠
	7D1.3 Uitvoering van de overige wettelijke taken zoals ozb, schadeherstel en bekostiging gymnastiekonderwijs	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 7D Onderwijshuisvesting

7D1.1 Realisatie van nieuwbouw, uitbreiding en vervanging van lesgebouwen en gymnastieklokalen

Ter realisatie van de nieuwbouw, uitbreiding en vervanging van lesgebouwen en gymnastieklokalen, focussen we in 2020 op de volgende bouwprojecten:

- Uitbreiding van het lesgebouw en vervanging van het gymnastieklokaal van het Stedelijk Gymnasium Athena;
- Vervangende nieuwbouw van het lesgebouw van de Tweemaster en de Meerpaal aan het Broekplein;
- Nieuwbouw van gymnastieklokalen aan de Oppenheimstraat;
- Tijdelijke huisvesting, uitbreiding en renovatie van lesgebouw van het Metrum;
- Vervangende nieuwbouw van het Leonardo College;
- Uitbreiding van het lesgebouw van ELS.

7D1.2 In stand houden van de bestaande gebouwenvoorraad door onderhoud en aanpassingen

Van de herijking van het IHP maken ook deel uit renovatie en vernieuwbouw om de bestaande gebouwenvoorraad in stand te houden. In het najaar van 2020 wordt aan de raad voorgelegd om de herijking van het IHP fasegewijs uit te voeren. Zodra dit voorstel wordt vastgesteld kunnen de extra gelden in de kaderbrief hiervoor beschikbaar komen. Fase 1 en 2 van de herijking van het IHP kunnen dan worden uitgevoerd. Fase 3 maakt onderdeel uit van een in 2024 aan de raad ter vaststelling aan te bieden IHP.

8

Cultuur, sport en recreatie

Cultuur, sport en recreatie

<i>Programmanummer</i>	8
<i>Commissie</i>	Onderwijs en Samenleving, Werk en Middelen
<i>Portefeuille(s)</i>	Werk, Inkomen, Economie & Cultuur Kennis, Onderwijs, Sport en Financiën Bestuur, Veiligheid en Handhaving Duurzaamheid, Mobiliteit & Beheer Openbare Ruimte

De missie van het programma Cultuur, sport en recreatie luidt:

Cultuur, cultuurhistorie, sport en evenementen zijn van grote waarde voor de versterking van de positie van Leiden in de regio Randstad. Bovendien zijn sport, recreatie, evenementen en cultuur, belangrijk voor de sociale structuur van de stad. Het aanbod van voorzieningen zal toegankelijk zijn om de ontwikkeling en ontspanning van inwoners te verzekeren en onderscheidend om de centrumfunctie voor bezoekers te benutten.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

Het programma Cultuur 2020 omvat 13 verschillende prestaties. Alle prestaties verliepen tot medio maart volgens planning (groen). Sinds medio maart heeft het overgrote deel van de prestaties op ernstige wijze te leiden van de maatregelen die zijn getroffen in het kader van de bestrijding van het coronavirus. Tal van voorstellingen, concerten, tentoonstellingen, evenementen, etc. zijn geannuleerd, voorlopig uitgesteld, of onder sterk beperkende voorwaarden kleinschalig uitgevoerd. Op dit moment zijn de gevolgen van de pandemie voor de Leidse culturele sector nog steeds zeer ingrijpend. Dit is de reden voor de oranje stoplichten.

Wel zijn - binnen de beperkende uitgangspunten - diverse kleinschalige creatieve uitingen gerealiseerd, zoals gestreamde voorstellingen, het maandelijkse programma "Wat nu", de wijkvoorstellingen "De Straat Op", De Buurt 1.5, etc.

We richten ons momenteel op maatregelen om de financiële gevolgen van de pandemie voor de (grotere) culturele instellingen over de periode medio maart – 1 juni zoveel mogelijk te beperken, op basis van de door het College op 14 juli jl. vastgestelde "Tijdelijke Regeling Compensatie Cultuur en Corona".

Oprichting platform Sportstad Leiden

Aan het begin van de coronacrisis zijn we samen met de Leidse Sportfederatie en Topsport Leiden het platform Sportstad Leiden gestart om sportverenigingen zo goed mogelijk te ondersteunen tijdens de coronacrisis. We hebben uw raad hierover geïnformeerd in onze 'corona-brieven'. Vanuit gezamenlijkheid en gedeelde verantwoordelijkheid werken we vanuit het platform aan vitale sportverenigingen. Gaandeweg hebben alle partijen geconstateerd dat we gezamenlijk tot een grotere impact kunnen komen dan afzonderlijk. Alle partijen hebben aangegeven dat een duurzame samenwerking een logische stap is. Door deze samenwerking voort te zetten kunnen we krachtiger bouwen aan onze ambitie 'Leiden heeft sterke, toekomstbestendige sportverenigingen' en kunnen verenigingen op hun beurt weer een bijdrage leveren aan een vitale stad.

Het Sportakkoord Leiden

In navolging op het Nationaal Sportakkoord hebben we in Leiden in juni een lokaal akkoord gesloten waarmee sportverenigingen, maatschappelijke organisaties, onderwijs, bedrijfsleven en gemeente gezamenlijk sport en bewegen voor iedere inwoner in Leiden aantrekkelijk en toegankelijk maken. Het hoofddoel van dit akkoord is "Meer Leidenaren een leven lang laten genieten van sport en bewegen".

Corona

De zwembaden zijn nog steeds grotendeels gesloten als gevolg van corona. Dit leidt tot problemen in de exploitatie. Ook enkele evenementen zijn vanwege corona niet doorgegaan, zoals de Singelloop. De gemeente heeft de van het rijk ontvangen middelen voor sportverenigingen ingezet voor het kwijtschelden van de huur van accommodaties.

3.8.1 Doelenbomen

Beleidsterrein 8A Cultuur

Doel	Prestatie	
8A1 Cultuur heeft een breed en divers aanbod met meer kwaliteit en vernieuwing; musea en podia zetten Leiden nationaal en regionaal op de kaart	8A1.1 Doen aanbieden van een breed en divers kunst- en cultuurprogramma door de gesubsidieerde kunst- en cultuurinstellingen; verbeteren van het aanbod met (pop)muziek en film	⚡
	8A1.2 Exploitatie Museum de Lakenhal	⚡
	8A1.3 Restauratie en nieuwbouw Museum de Lakenhal	✓
8A2 Culturele levendigheid en culturele identiteit van de (binnen)stad	8A2.1 Doen bevorderen van de culturele levendigheid van de (binnen)stad door met de gemeentelijke en/of gesubsidieerde kunst- en cultuurinstellingen afspraken te maken over: 1. het gebruik van stad als podium, 2. het ontwikkelen van het Cultuurkwartier als kloppend hart, 3. het verbinden van cultuur met kennis en historie, 4. het aangaan van partnerschappen met andere sectoren	⚡
	8A2.2 Meer plek en aandacht creëren voor beeldende kunst in de openbare ruimte	✓
	8A2.3 Beschikbaar stellen van incidentele subsidie voor bijzondere kunst- en cultuurprojecten en -initiatieven	⚡
8A3 Cultuur (ver)bindt en ontwikkelt talenten en activiteiten die passen bij Leiden, Stad van ontdekkingen	8A3.1 Doen aanbieden van een breed en diverse cultuureducatief programma door de gemeentelijke en/of gesubsidieerde kunst- en cultuureducatie-instellingen	⚡
	8A3.2 Afspraken maken met de gemeentelijke en/of gesubsidieerde kunst- en cultuureducatie-instellingen over: 1. speciale aandacht voor de ontdekking en ontwikkeling van talent en 2. speciale aandacht voor jongeren, kenniswerkers en expats	⚡
	8A3.3 Bevorderen van een productieklimaat waarin makers en amateurkunst zichtbaar zijn in de stad	⚡

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 8A Cultuur

De prestaties 8A1.1, 8A1.2, 8A2.1, 8A2.3, 8A3.1, 8A3.2 en 8A3.3 stonden tot medio maart allen op groen. Het noodgedwongen annuleren van culturele activiteiten en de aangepaste opening van museum De Lakenhal als gevolg van de coronamaatregelen hebben sinds half maart een zeer grote impact. Voor al deze prestaties is nu een oranje stoplicht opgenomen.

Beleidsterrein 8B Cultureel erfgoed

Doel	Prestatie	
8B1 Het Leids verleden wordt duurzaam ingezet als onderscheidende kracht: kennis en collecties op het gebied van cultureel erfgoed zijn bruikbaar voor diverse groepen en het cultureel erfgoed wordt behouden voor toekomstige generaties. Leiden staat met al haar erfgoedkennis en -collecties nationaal en internationaal aan de top (ambitie I); Leiden wil haar historische omgevingskwaliteit behouden, benutten en versterken voor een aantrekkelijke, vitale en toekomstbestendige stad (ambitie II); Leiden bruist van erfgoedbeleving voor en door bewoners en bezoekers (ambitie III).	8B1.1 Exploitatie en beheer Erfgoed Leiden en Omstreken	✓
	8B1.2 Exploitatie en beheer Molen de Valk	⚡
	8B1.3 Toezicht en handhaven monumenten	✓
	8B1.4 Uitvoeren erfgoedbeleid met partners	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 8B Cultureel erfgoed

8B1.2 Exploitatie en beheer Molen de Valk

Tot medio maart een groen stoplicht. De noodgedwongen sluiting en de thans weer onder beperkende omstandigheden openstelling van het molenmuseum als gevolg van de coronamaatregelen, hebben sinds half maart een zeer grote impact en hebben een oranje status tot gevolg.

8B1.4 Uitvoeren erfgoedbeleid met partners

Een voorstel voor verlenging van de Erfgoednota (2014-2020) volgt in het najaar van 2020.

De coronacrisis heeft in het voorjaar 2020 geleid tot beduidend minder aanvragen (bv. voor de historische winkelpuien) in het kader van de Subsidieregeling Historisch Stadsbeeld. Er is echter nog steeds merkbare belangstelling voor de subsidie regeling dus mogelijk dat zich dat in de tweede helft van 2020 nog wat herstelt.

Beleidsterrein 8C Sport

Doel	Prestatie	
8C1 Leiden zorgt voor voldoende en kwalitatief goede sportvoorzieningen	8C1.1 Exploiteren, beheren en onderhouden van de gemeentelijke sportaccommodaties (sporthallen, zwembaden, sportvelden, tennisbanen en overige sportaccommodaties)	⚠
	8C1.2 Uitvoering geven aan het sportaccommodatieplan v.w.b. de jaarschijf 2020	✓
8C2 Leiden ondersteunt haar sportverenigingen zodat ze sterk zijn en naast hun sportfunctie ook een maatschappelijke functie vervullen	8C2.1 Ondersteunen van sportverenigingen	✓
8C3 Leiden stimuleert dat alle inwoners meer sporten en bewegen	8C3.1 Organiseren van kennismakingscursussen	✓
	8C3.2 Stimuleren en faciliteren van sportevenementen (Marathon, Singelloop) door subsidiëring	⚠
	8C3.3 Verstrekken van sportstimuleringsubsidies	✓
	8C3.4 Ondersteunen en faciliteren topsport	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 8C Sport

8C1.1 Exploiteren, beheren en onderhouden van de gemeentelijke sportaccommodaties (sporthallen, zwembaden, sportvelden, tennisbanen en overige sportaccommodaties)

Vanaf half maart hebben we op last van de overheid door corona onze sportaccommodaties moeten sluiten. Op basis van de protocollen Verantwoord sporten zijn de accommodaties onder bepaalde voorwaarden half mei weer beperkt opengesteld. Vanaf september kan er weer worden gesport en zijn alle accommodaties opengesteld, onder de voorwaarde dat er maatregelen worden getroffen om de 1,5 meter afstand te kunnen waarborgen (bij personen ouder dan 18 jaar). Deze benodigde maatregelen hebben impact op de bezoekersaantallen en daarmee ook op de financiën. We gaan uit van een volledige compensatie van de inkomstenderving voor de maanden maart, april en mei. Voor de periode vanaf juni wordt echter nog geen rekening gehouden met compensatie. Om die reden is de prestatie op oranje gezet.

8C3.2 Stimuleren en faciliteren van sportevenementen (Marathon, Singelloop) door subsidiëring

Als gevolg van het coronavirus zijn alle gesubsidieerde sportevenementen afgelast. Alleen het uitreiken van de Leidse sportprijzen heeft (in februari) plaatsgevonden.

Beleidsterrein 8D Recreatie

Doel	Prestatie	
8D1 Voldoende recreatieve mogelijkheden voor Leidenaren	8D1.1 Beheer en exploitatie van Jeugdorp Zuid-West	✓
	8D1.2 Beheer en exploitatie van volkstuinen	✓
	8D1.3 Verstrekken van subsidie aan amateurtuinders	✓
8D2 Voldoende onderscheidende evenementen ter versterking van de levendigheid in de stad, het aantrekken van extra bezoekers en versterking van de lokale economie	8D2.1 Evenementencoördinatie	✓
	8D2.2 Be-/afhandelen van aanvragen evenementenvergunning	✓
	8D2.3 Ondersteunen van de drie grootschalige en overige evenementen	✓
	8D2.4 Verstrekken van evenementensubsidie	✓
	8D2.5 Meerjarige resultaatafspraken met organisatoren van identiteitversterkende evenementen	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 8D Recreatie

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

9

Maatschappelijke ondersteuning

Maatschappelijke ondersteuning

Programmanummer	9
Commissie	Onderwijs en Samenleving
Portefeuille(s)	Gezondheid, Jeugdzorg & Welzijn

De missie van het programma Maatschappelijke ondersteuning luidt:

De gemeente Leiden wil een stad zijn waarin alle mensen, inclusief die met een zorgbehoefte, actief kunnen participeren en zelf de regie in handen hebben bij de wijze waarop hun zorgbehoefte wordt vervuld. Het gemeentelijke beleid is gericht op het activeren van mensen om hen in staat te stellen zelf deel te nemen aan de samenleving. Daarnaast organiseren we een vangnet voor de ondersteuning van zeer kwetsbare burgers die onvoldoende in staat zijn om voor zichzelf te zorgen.

Stand van zaken bij Voortgangsrapportage

Sterke Sociale Basis gestart

In februari zijn de opdrachten uit het Programma Sterke Sociale Basis voor 'Samen meedoen', 'Basiskracht' en 'Opgroeien' gegund aan de drie partijen SOL, Includio en BuZz Leiden. Ondanks het feit dat de implementatiefase er door de coronacrisis anders uitzag dan de partijen gepland hadden, is de planning gehaald. De 'oude' welzijnsorganisaties en de drie nieuwe partijen hebben hierin goed samengewerkt en het is hen gelukt om, ondanks de coronacrisis, de overdracht goed te laten plaatsvinden. Vanaf 1 juli zijn BuZz, SOL en Includio gestart in de stad. De coronacrisis heeft uiteraard ook hier nog steeds invloed op wat er wel en niet kan.

Corona

Als gevolg van de coronacrisis heeft ook de ondersteuning aan onze inwoners. De ondersteuning werd gedurende de coronacrisis vaak op een alternatieve wijze aangeboden, bijvoorbeeld via beeldbellen. Sommige activiteiten zijn niet doorggegaan, zoals activiteiten gericht op deelname aan de maatschappij en die een sociaal isolement voorkomen (zie 9A1.2). Daarnaast heeft een deel van de cliënten hun ondersteuning tijdelijk stopgezet (met name bij huishoudelijke ondersteuning). Inmiddels hebben de meeste cliënten de ondersteuning weer opgestart. Ook de sociale wijkteams ontvingen tijdelijk minder aanvragen, dat is nu weer op het oude niveau. Met de aanbieders Wmo en de coöperatie Sociale wijkteams hebben we besproken welke effectieve, alternatieve werkwijzen, die ontstaan zijn tijdens de coronacrisis, we wellicht kunnen behouden.

In de maatschappelijke opvang zijn extra kosten gemaakt om de 1,5 meter afstand te realiseren voor de dak- en thuislozen. De verwachting is dat we met de compensatie van het rijk voor maatschappelijke opvang de gestegen kosten als gevolg van corona kunnen opvangen.

De RDOG heeft een belangrijke rol gespeeld (en speelt nog steeds) een belangrijke rol in het bestrijden van de coronacrisis. De RDOG heeft direct van het rijk een compensatie voor de extra werkzaamheden rond corona ontvangen.

Kwetsbare groepen

Per 1 juli 2020 is de Bed, Bad, Broodvoorziening (BBB) naar aanleiding van landelijke en lokale besluitvorming gesloten.

Vanwege het tekort aan sociale huurwoningen blijft de realisatie beschermd wonen en huisvesting van kwetsbare groepen een knelpunt.

3.9.1 Doelenbomen

Beleidsterrein 9A Sociale binding en participatie

Doel	Prestatie	
9A1 Sociale binding en participatie van inwoners is hoog	9A1.1 Doen organiseren van een passend voorzieningenaanbod dat aansluit op de sociale situatie van de wijk	✓
	9A1.2 Doen organiseren van activiteiten die maatschappelijke participatie bevorderen en sociaal isolement voorkomen	✗
	9A1.3 Doen bevorderen van cliëntbetrokkenheid en publieksparticipatie op het gebied van maatschappelijke ondersteuning	✓
	9A1.4 Opdracht geven voor het uitvoeren van de vijf basisfuncties voor lokale ondersteuning van vrijwilligerswerk	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 9A Sociale binding en participatie

9A1.2 Doen organiseren van activiteiten die maatschappelijke participatie bevorderen en sociaal isolement voorkomen

Corona heeft maatschappelijke participatie in brede zin moeilijker gemaakt. Ondanks de inzet van de organisaties en de creatieve oplossingen, zijn een aantal activiteiten niet doorgegaan. Onder andere bij de SWT's zijn signalen binnengekomen dat inwoners moeite hadden om deel te blijven nemen en voldoende sociale contacten te hebben. Via de Sterke Sociale Basis werken we eraan dit 'gemis' weer goed te maken.

Beleidsterrein 9B Preventie

Doel	Prestatie	
9B1 Burgers zijn zo zelfredzaam mogelijk	9B1.1 Organiseren van een samenhangend aanbod van informatieverstrekking, advies en cliëntondersteuning	✗
9B2 Gezondheidsproblemen worden voorkomen	9B2.1 Uitvoeren van wettelijke taken basisgezondheidszorg	✓
	9B2.2 Uitvoeren van regionaal en lokaal gezondheidsbeleid	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 9B Preventie

9B1.1 Organiseren van een samenhangend aanbod van informatieverstrekking, advies en cliëntondersteuning

Veel mantelzorgers voelen de effecten van corona, omdat omdat degene voor wie zij zorgen tot de risicogroep behoren voor wie corona ernstige gevolgen kan hebben. In de Sterke Sociale Basis is hier aandacht voor en speelt Inluzio hierop in.

Beleidsterrein 9C Ondersteuning

Doel	Prestatie	
9C1 Integraal zorg en ondersteuning op maat	9C1.1 Organiseren toegang zorg en welzijn door middel van sociale wijkteams	✓
9C2 Mensen met een beperking zijn in staat zelfstandig te leven	9C2.1 Organiseren van een samenhangend en passend aanbod van algemene Wmo-voorzieningen	✓
	9C2.2 Organiseren van een samenhangend en passend aanbod van maatwerk Wmo-voorzieningen	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 9C Ondersteuning

Er zijn geen afwijkingen ten opzichte van begroting.

Beleidsterrein 9D Kwetsbare groepen

Doel	Prestatie	
9D1 Stabiele leefsituatie voor kwetsbare groepen	9D1.1 Uitvoering geven aan preventie en herstel t.a.v. verslaving en dak- en thuisloosheid	✓
	9D1.2 Uitvoering geven aan toeleiding naar zorg van mensen met verslavings- en psychiatrische problematiek en begeleiding van ex-gedetineerden en vreemdelingen in nood	✓
	9D1.3 Uitvoering geven aan opvang en huisvesting van kwetsbare groepen	✗
	9D1.4 Uitvoering geven aan beschermd wonen	✗
9D2 Verminderen van (de gevolgen van) huiselijk geweld	9D2.1 Uitvoering geven aan maatregelen die het voorkómen van geweld in huiselijke kring, het stoppen van geweld en het herstel van veiligheid in het huishouden of gezin bevorderen	✓
	9D2.2 Uitvoering geven aan opvang van slachtoffers van geweld in huiselijke kring	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 9D Kwetsbare groepen

9D1.3 Uitvoering geven aan opvang en huisvesting van kwetsbare groepen

Er is permanent een tekort aan woningen en de mutatiegraad van sociale huurwoningen is erg laag. Huisvesting is daarmee een blijvend knelpunt. Er is veel aandacht voor dit knelpunt, ook vanuit landelijk beleid: met het Landelijk Actieprogramma komen er middelen vrij om huisvesting te stimuleren en zet het Rijk in op het faciliteren van een versnelde realisatie van huisvestingsplannen.

Stand van zaken huisvesting statushouders

De huisvestingstaakstelling voor de eerste helft 2020 was 39 plus de achterstand van 10 van 2019, dus 49 in totaal. De huisvestingstaakstelling voor de tweede helft 2020 is 46. De totale huisvestingstaakstelling 2020 is dus 95. Uitgaande van de meest recente realisatiegegevens van VluchtelingenWerk in combinatie met de reeds geplande verhuringen voor de maand juli 2020, staat het realisatiecijfer op 1 augustus 2020 op 46. Tot 1 januari 2021 moeten dus nog 49 (95 minus de 46 in 2020 al geplaatste statushouders) worden gehuisvest. We streven ernaar volledig te voldoen aan de taakstelling, maar het is niet met zekerheid te zeggen dat dit gaat lukken.

Bed, Bad en Brood

De Leidse Bed, Bad en Brood voorziening is als gevolg van landelijke en Leidse besluitvorming medio 2020 gesloten. In de Landelijke Vreemdelingenvoorziening (LVV) in Rotterdam is er plek voor de Leidse doelgroep. Per februari 2020 is gestart met de overdracht vanuit de Leidse BBB naar Rotterdam. Een deel van de totale groep heeft besloten om in Leiden te blijven, binnen het eigen netwerk. Met partnerorganisaties in de stad is per kwartaal een overleg om signalen rond deze doelgroep te bespreken. Tevens wordt gewerkt aan het vormgeven van een juridisch loket. Uitgeprocedeerden kunnen vanaf 2021 bij dit loket terecht met onder andere vragen over zorg, over hun procedures of voor een doorverwijzing naar de LVV of opvang elders in het land.

9D1.4 Uitvoering geven aan beschermd wonen

De taak beschermd wonen wordt conform vastgesteld beleid en binnen de beschikbare financiële kaders uitgevoerd. Tegelijkertijd is er sprake van een oplopende wachtlijst. Deze wachtlijst heeft de volle aandacht en er wordt op verschillende manieren inzet gepleegd om de wachtlijst te verkorten. Enerzijds door de realisatie van nieuwe woon-zorg vormen, anderzijds middels pilots gericht op het versterken van de ambulante ondersteuningsstructuur.

10

Werk en inkomen

Werk en inkomen

<i>Programmanummer</i>	10
<i>Commissie</i>	Werk en Middelen
<i>Portefeuille(s)</i>	Werk, Inkomen, Economie & Cultuur Gezondheid, Jeugdzorg & Welzijn Bestuur, Veiligheid en Handhaving

De missie van het programma Werk en inkomen luidt:

De gemeente Leiden stimuleert haar inwoners om door werk zelfstandig in het bestaan te voorzien, bevordert maatschappelijke participatie en biedt waar nodig een financieel vangnet.

Stand van zaken bij Voortgangssrapportage

Corona

De kosten voor DZB als gevolg van corona zijn nog steeds aanzienlijk. We willen hiervoor de compensatie van het rijk voor de WSW/participatie inzetten. De vraag is of deze compensatie toereikend is. Er worden echter wel nog re-integratie en participatievoorzieningen ingezet en jongeren geplaatst. De gemeente krijgt ook een compensatie voor de TOZO voor zzp-ers.

3.10.1 Doelenbomen

Beleidsterrein 10A Arbeidsparticipatie

Doel	Prestatie	
10A1 Leidenaren hebben werk en zijn daardoor minder uitkeringsafhankelijk	10A1.1 Inzetten van re-integratie en participatievoorzieningen	⚠
	10A1.2 Aanbieden volwasseneneducatie	✓
	10A1.3 Inzetten project Jongeren op de Arbeidsmarkt (Project JA)	✓
10A2 Mensen met loonwaarde onder het wettelijk minimumloon werken zo regulier mogelijk	10A2.1 Inzetten sociale werkvoorziening	✓
	10A2.2 Inzetten beschut werk	✓
	10A2.3 Inzetten loonkostensubsidie	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 10A Arbeidsparticipatie

10A1.1 Inzetten van re-integratie en participatievoorzieningen

In bepaalde sectoren nam als gevolg van corona de vraag naar arbeidskrachten toe, zodat er ook afgelopen periode nog steeds succesvolle plaatsingen zijn gedaan. Voor jongeren geldt eveneens dat de lopende trajecten (en plaatsingen) zoveel mogelijk zijn doorgestaan, inclusief de dagbesteding op de startwerklocatie (in aangepaste vorm).

De begeleiding en het voorbereiden van jongeren op uitstroom naar onderwijs is, na een tijdelijk online trainingsaanbod, weer snel fysiek opgepakt.

Nieuwe klanten hebben na een voorlichtingsgesprek met de klantmanager binnen 48 uur een eerste oriënterend telefoongesprek gehad met een trainer van JA en de net afgestudeerde HBO/WO jongeren hebben na het voorlichtingsgesprek de kans gekregen om deel te nemen aan het programma van Stage Nieuwe Stijl.

Beleidsterrein 10B Maatschappelijke participatie en ondersteuning minima

Doel	Prestatie	
10B1 Minima doen mee in de samenleving en raken niet in een sociaal isolement	10B1.1 Uitvoeren declaratieregeling en behandelen aanvragen overige participatie bevorderende voorzieningen	✓
10B2 Armoedebestrijding	10B2.1 Behandelen aanvragen individuele bijzondere bijstand en individuele inkomenstoeslag	✓
	10B2.2 Verstrekken (bijdrage in) premie Collectieve Ziektekostenverzekering Minima	✓
	10B2.3 Verstrekken tegemoetkoming kinderopvang op Sociaal Medische Indicatie	✓
	10B2.4 Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	✓
	10B2.5 Subsidies minimabeleid	✓

Toelichting doelenboom Beleidsterrein 10B Maatschappelijke participatie en ondersteuning minima

10B1.1 Uitvoeren declaratieregeling en behandelen aanvragen overige participatie bevorderende voorzieningen

De declaratieregeling is op 1 juli 2019 gestopt. De jaarlijkse zwembadregeling voor minima is in aangepaste vorm alsnog aangeboden.

Bij verstrekking van de Sociaal Medische Indicatie voor kinderopvang of bijzondere bijstand is er geen effect als gevolg van corona zichtbaar.

Beleidssterrein 10C Inkomensvoorzieningen

Doel	Prestatie	
10C1 Leidenaren (18 t/m AOW-leeftijd) voor wie een financieel vangnet nodig is, ontvangen inkomensondersteuning	10C1.1 Behandelen aanvragen en beheer uitkeringen Participatiewet, loaw, loaz, Bbz- inkomensvoorzieningen	✓
	10C1.2 Uitvoeren fraudepreventie en opsporen uitkeringsfraude	✓
	10C1.3 Uitvoeren terugvordering en verhaal	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 10C Inkomensvoorzieningen

10C1.1 Behandelen aanvragen en beheer uitkeringen Participatiewet, loaw, loaz, Bbz- inkomensvoorzieningen

Er is een tijdelijke forse toename geweest van het aantal bijstandsaanvragen, met name onder jongeren tot 27 jaar; dit heeft ook een snelle stijging van het bijstandsbestand veroorzaakt. Alle capaciteit is ingezet op het (tijdig) afhandelen van deze aanvragen. Inmiddels is de stijging in het aantal aanvragen weer afgevlakt en bijna terug op het niveau van begin dit jaar; ook het totale bestand is weer wat teruggelopen.

De Bbz-inkomensvoorzieningen zijn deze periode voornamelijk vervangen door TOZO-verstrekingen. Op dit moment geldt de TOZO-2 regeling tot oktober. Deze regeling zal in iets aangepaste vorm worden voortgezet.

Beleidssterrein 10D Schuldhulpverlening

Doel	Prestatie	
10D1 Het ontstaan dan wel escalatie van problematische schuldensituaties is voorkomen	10D1.1 Uitvoeren van budgetbeheer, stabilisatietrajecten en overige preventieve maatregelen	✓
10D2 Problematische schuldensituaties zijn beheersbaar gemaakt en (zo mogelijk) opgelost	10D2.1 Uitvoeren schuldhulpverlening	✓

Toelichting doelenboom Beleidssterrein 10D Schuldhulpverlening

Hoewel de aanvragen voor schuldhulpverlening niet zijn toegenomen, is het niet ondenkbaar dat in de tweede helft van het jaar de effecten van de crisis daarin ook zichtbaar zullen worden. We moeten daar dus wel rekening mee houden.

3.11 Algemene dekkingsmiddelen

Herziening van de verdeling van het gemeentefonds

Zoals al eerder is bericht, is de herziening van de verdeling van het gemeentefonds uitgesteld van 2021 naar 2022. Met een eventueel voor- of nadeel kunnen we in de Programmabegroting 2021-2024 nog geen rekening houden. In oktober 2020 is het resultaat van de herverdeling bekend gemaakt. Daarna volgt nog een consultatieronde. Het college houdt de raad op de hoogte van de ontwikkelingen en de uitkomsten. Het resultaat van de herverdeling wordt in de Decemercirculaire 2020 officieel bekend gemaakt.

3.12 Overhead, Vpb en onvoorzien

Beëindiging geschil inzake naheffingsaanslag overdrachtsbelasting Da Vinci College

Wij hebben de raad op diverse momenten¹ geïnformeerd over de lopende discussie met de Belastingdienst en het Openbaar Ministerie over de fiscale afwikkeling van de aankoop van een appartementsrecht in het ROC-gebouw aan de Lammenschansweg in 2011.

Deze discussie kwam er in de kern op neer dat de Belastingdienst en het Openbaar Ministerie van mening zijn dat de gemeente Leiden (opzettelijk) een onjuiste aangifte overdrachtsbelasting heeft gedaan en hierover (opzettelijk) onjuiste inlichtingen heeft verschaft aan de Belastingdienst. De gemeente Leiden is van mening dat er geen (opzettelijk) onjuiste aangifte is gedaan en er ook geen (opzettelijk) onjuiste inlichtingen zijn verschaft. Naar aanleiding van dit geschil heeft de FIOD een strafrechtelijk onderzoek gehouden tegen de gemeente Leiden en heeft de Belastingdienst in december 2016 een naheffingsaanslag overdrachtsbelasting opgelegd ter hoogte van € 1.863.662,-- (inclusief heffingsrente).

Het hierboven beschreven geschil tussen partijen is onlangs beëindigd door het sluiten van een vaststellingsovereenkomst met de Inspecteur van de Belastingdienst. De vaststellingsovereenkomst is voor het Openbaar Ministerie aanleiding geweest om de verdenking richting de gemeente Leiden over het doen van een opzettelijk onjuiste aangifte en het opzettelijk onjuist informeren van de Belastingdienst te seponeren. De gemeente Leiden zal, naar aanleiding van de vaststellingsovereenkomst, het beroep tegen de opgelegde naheffingsaanslag overdrachtsbelasting intrekken.

In de vaststellingsovereenkomst komen partijen overeen dat de gemeente Leiden een bedrag van € 386.000 aan overdrachtsbelasting betaalt. Daarnaast wordt een bedrag van € 200.000 gelabeld als bestuurlijke boete. Ook vinden er nog een aantal renteverrekeningen plaats. Aangezien de oorspronkelijk opgelegde aanslag reeds in januari 2017 is betaald, leidt de vaststellingsovereenkomst tot een teruggave in 2020 van ruim € 1,3 miljoen.

In de Kaderbrief 2020-2024 was de verwachte teruggave reeds opgenomen. Hierbij was voorzichtigheidshalve rekening gehouden met een te verwachten teruggaaf van € 1.200.000.

In de brief aan de raad is de motivering om te kiezen voor de vaststellingsovereenkomst opgenomen.

Bijdrage Servicepunt71

Uit de 2e tertaalrapportage van Servicepunt71 volgt een stijging van de bijdrage voor gemeente Leiden. Dit wordt veroorzaakt door meerwerk als gevolg van het coronavirus, door het niet in kunnen vullen van een taakstelling op het vlak van applicatierationalisatie binnen SP71 zelf, een knelpunt bij de financiële administratie door toename van het aantal te verrichten handelingen en meerwerk ICT door o.a. de grote toename van het dataverkeer als gevolg van het vele thuiswerken. De komende periode zal samen met Servicepunt71 worden onderzocht welk deel van deze extra kosten structureel doorwerken en welke maatregelen we kunnen nemen om deze kosten in het meerjarenbeeld te beperken c.q. op te vangen. Bij het financiële raadsvoorstel van de 2e Voortgangsrapportage zal dit nadeel worden meegenomen.

¹ Laatste brief Z/20/1531868 d.d. 17 juli 2020

Hoofdstuk 4

4 Paragrafen

4.1 Plankosten

Plankosten - krediet

De huidige opzet van plankosten heeft tot doel plankosten zowel in de fase voor kaderbesluit als na kaderbesluit inzichtelijk te maken, teneinde de beheersbaarheid te waarborgen. Om dit blijvend te monitoren zijn er overzichten voor lijn- en projectmanagers om de uren en de euro's in te zien. Daarnaast zijn voor de plankostenteams personeelstarieven berekend en volgen we de naleving van deze systematiek. Plankosten worden zo goed en sober mogelijk geraamd, bij de kosten wordt sluitende dekking aangegeven, er zijn heldere afspraken gemaakt tussen teams voor de inzet van capaciteit. Bij overschrijdingen van geraamde plankosten wordt een besluit tot aanvullende dekking gevraagd en de stand van het krediet plankosten in definitiefase wordt gevolgd. Ook in 2020 blijven activiteiten als monitoren, evalueren en bijsturen structureel aandacht verdienen.

In bijgevoegde tabellen treft u de stand aan van het krediet plankosten in definitiefase. Dit krediet is ingesteld vanuit het oogpunt van transparantie, monitoring en bewaking en wordt gevoed door onttrekkingen aan de reserve bedrijfsvoering plankosten. Elke projectopdracht waarbij voor plankosten in definitiefase een beroep wordt gedaan op het krediet, wordt aan het College ter vaststelling aangeboden. Deze werkwijze is voor het bestuur een goede grondslag voor enerzijds een betere beheersing van plankosten en anderzijds voor prioritering van de projectenportefeuille. Ofwel: het bestuur geeft keer op keer bewust fiat aan het investeren van voorbereidingstijd in projecten en weet precies hoeveel geld hiermee gemoeid is.

Op het moment dat er een kaderbesluit wordt genomen, worden de plankosten meegenomen in de totale lasten van het project en vloeien de reeds gemaakte plankosten in één keer terug in de reserve. In het geval van een project dat afgeschreven wordt en niet uit een reserve wordt gedekt is die eenmalige terugstorting niet mogelijk. Dit betekent dat deze plankosten niet kunnen terugvloeien.

Totaal beschikbaar tot en met 2019	8.957.956
Reeds afgesloten projecten definitiefase in voorgaande jaren inclusief 2019	-4.773.601
Reeds afgesloten projecten definitiefase in 2020 (topsporthal, Hoge rijndijk)	-441.299
Af te sluiten projecten definitiefase 2020 (Haagse Schouw + Haarlemmerstraatgarage)	-259.932
Beschikbaar gesteld via werkbegroting 2020 uit de reserve plankosten	598.000
Beschikbaar stellen via 1e rapportage (oude bijdrage van Naturalis)	67.984
Beschikbaar stellen 2e rapp haarlemmerstraatgarage	177.000
Beschikbaar stellen bijdrage derden werninkterrein bij decemberwijziging 2020	80.000
Totaal beschikbaar	4.406.109

Projectomschrijving	Leids project of project Derden	B&W besluit	Uren tot kaderbesluit totaal	Begrote kosten tot kaderbesluit
Lopende projecten				€
HOV, corridor Leiden - Katwijk - Noordwijk	Leids project	BW14.0846/ 16.0340	2.310	231.000
Inpasbaarheid en bereikbaarheid busterminal Terweepark	Leids project	BW15.0373	1.950	195.000
Blok Dolfijn-'t schippertje Zeeheldenbuurt	Leids project	BW16.0399	1.000	100.000
Aanvullende uren Blok Dolfijn-'t schippertje	Leids project	BW18.0432	1.174	117.705

Projectomschrijving	Leids project of project Derden	B&W besluit	Uren tot kaderbesluit totaal	Begrote kosten tot kaderbesluit
Herontwikkeling kaasmarkt	Leids project/ Derden	BW16.0400	1.660	166.000
Aanvullende aanvraag uren Kaasmarkt	Leids project	BW18.0404	937	96.000
2e Aanvullende uren Kaasmarkt	Leids project	BW19.0163	1.904	195.119
Turkoois	Derden	BW17.0147	712	72.980
Kopermolen	Derden	BW17.0186	976	100.000
Aanvullende aanvraag uren Kopermolen	Leids project	BW18.0305	2.351	241.000
2e Aanvullende uren Kopermolen	Leids project	BW19.0186	1.268	130.000
3e x Aanvullende uren Kopermolen	Leids project	BW20.0346	952	100.000
Haarlemmerstraatgarage (was € 135.915)	Leids project	BW18.0083		
Wijkspportpark Roomburg	Leids project	BW18.0643	521	79.000
Aanvullende uren Wijkspportpark Roomburg	Leids project	BW19.0559	624	64.000
Herontwikk Energiepark e.o.	Leids project	BW18.0410	1.810	185.525
Herontwikk Energiepark e.o. (onderz.kn)	Leids project	BW18.0410	0	50.000
Aanvullende uren Energiepark	Leids project	BW19.0304	922	94.500
Aanvullende onderzoekskosten	Leids project	BW19.0304	0	34.000
2e Aanvullende uren Energiepark	Leids project	BW19.0357	1.951	200.000
2e Aanvullende onderzoekskosten	Leids project	BW19.0357	0	75.000
Aanvullende uren Energiepark	Leids project	BW20.0116	2.524	264.975
3e aanvullende onderzoekskosten	Leids project	BW20.0116	0	161.000
Renovatie Trien Semlerstraat	Leids project	BW18.0571	1.260	129.150
Diamantplein e.o.	Leids project	BW19.0333	1.610	165.000
Werninkterrein	Leids project	BW19.0471	3.100	317.710
Paardenwei	Leids project/ derden	BW19.0486	2.770	283.925
Gebiedsontwikkeling Telderskade	Leids project	BW20.0161	952	100.000
Totale onttrekking			35.238	3.948.589
Resterend bedrag voor 2020				457.520

Aanvraag onderweg, nog niet door college besloten		Uren tot kaderbesluit totaal	Begrote kosten tot kaderbesluit
Aanvullende uren Diamantplein e.o.	Leids project	1.771	186.000
Wijkspportpark De Mors	Leids project	0	pm
Bedrijventerrein Vlietzone midden	Leids project	0	pm
Bedrijventerrein Vlietzone midden onderzoekskosten	Leids project	0	pm
Totaal aan aanvragen onderweg			186.000
Resterend voor nieuwe aanvragen			271.520

Plankosten - reserve

Bij de instelling van de reserve bedrijfsvoering plankosten, waaruit het krediet plankosten definitiefase is gedekt, is vastgelegd dat deze primair bedoeld is voor dekking van de plankosten van projecten in definitiefase en secundair voor het oplossen van knelpunten met betrekking tot deze systematiek. Bij deze bestuursrapportage wordt de reserve bedrijfsvoering plankosten met één dotaties gevoed, namelijk die van het project Haarlemmerstraatgarage. Dit bedrag dient weer beschikbaar gesteld te worden zodat nieuwe projecten in definitiefase van start kunnen gaan.

4.2 Initiatieven derden

Plankosten - krediet Initiatieven derden

Het doel van het krediet Initiatieven derden is om bouwprojecten (initiatief ligt bij de marktpartij) vanuit de markt te faciliteren. Om deze bouwprojecten goed te kunnen faciliteren is het van belang dat snel ambtelijke capaciteit ingezet kan worden om zodoende kansrijke particuliere initiatieven te begeleiden en waar nodig om onderzoeken te laten verrichten. Middels het instellen van het krediet Initiatieven derden worden aanloopkosten voorgefinancierd tot het sluiten van een anterieure overeenkomst. Het betreft kosten van ambtelijke inzet en onderzoekskosten (ook extern) die overeenkomstig de Wet ruimtelijke ordening verhaald moeten worden op de initiatiefnemer. Door het sluiten van een anterieure overeenkomst, afroaming van de meeropbrengst bij erfpachtconversie, extra opbrengsten uit grondverkoop of een exploitatieplan worden deze voorgefinancierde middelen van derden door de gemeente terug ontvangen. Na ontvangst van deze bijdrage worden deze middelen teruggestort in het fonds zodat deze middelen opnieuw beschikbaar kunnen worden gesteld voor nieuwe initiatieven vanuit de markt. Kortom, hetzelfde geld kan in meerdere projecten worden geïnvesteerd. Het krediet Initiatieven derden is hiermee een revolverend fonds.

In de bijgevoegde tabel treft u de stand van het krediet initiatieven derden. Dit krediet wordt gevoed door onttrekkingen aan de reserve Grondexploitaties. Per 2020 is vanuit de reserve Grondexploitaties in totaal € 4 miljoen beschikbaar gesteld. Elke projectopdracht - waarbij voor voorfinanciering een beroep wordt gedaan op het krediet Initiatieven derden - wordt aan het managementteam van het cluster Stedelijke Ontwikkeling ter vaststelling aangeboden. Deze werkwijze is een goede grondslag voor enerzijds een betere beheersing van plankosten en anderzijds voor prioritering in de projectenportefeuille. Ofwel: vanuit het cluster Stedelijke Ontwikkeling wordt keer op keer bewust toestemming gegeven aan het investeren van voorbereidingstijd in projecten en weet precies hoeveel geld hiermee gemoeid is. Indien akkoord wordt gegeven om vanuit de gemeente te werken aan een project sluit de gemeente met de initiatiefnemer een intentieovereenkomst af. Hierin wordt alvast een eerste tegemoetkoming in de kosten overeengekomen (deze bijdrage wordt verrekend met de uiteindelijk te verhalen kosten). Deze vergoeding wordt na ontvangst teruggestort in het fonds. Als een initiatief niet leidt tot een uitvoerbaar plan kunnen de gemaakte kosten niet verhaald worden. In dat geval zullen de middelen die beschikbaar zijn gesteld uit het krediet initiatieven derden definitief voor rekening van dit krediet komen en zijn ze dus 'verloren' voor andere nieuwe initiatieven.

Het beschikbare budget voor nieuwe initiatieven is per 2020 € 141.934 negatief, zie onderstaande tabel. Echter, voor 2021 is in de reserve Grondexploitaties nog € 1 miljoen beschikbaar voor het krediet Initiatieven derden waardoor in totaal € 5 miljoen beschikbaar wordt gesteld. Daarnaast zijn inmiddels voor meerdere projecten anterieure overeenkomsten gesloten. Dit houdt in dat de gemeente de voorgefinancierde middelen vanuit het krediet Initiatieven derden terug ontvangt van de betreffende initiatiefnemer. Deze middelen (in totaal € 665.000) zijn nog niet opgenomen in onderstaand overzicht. Tevens valt op dat opgestarte initiatieven meer en meer beginnen te revolveren. In 2020 is afgerond € 1 miljoen teruggevloeid in het fonds. Naast revolverende middelen zijn er ook middelen die niet terugvloeien (in totaal € 272.304). Voor het project LEAD Monuta zijn kosten gemaakt als gevolg van een WOB verzoek. Deze kosten zijn niet verrekenbaar met de betreffende initiatiefnemer. Daarnaast zijn voor de projecten Rooseveltstraat en Hoflaan kosten gemaakt die door toedoen van de gemeente niet in rekening kunnen worden gebracht bij de betreffende initiatiefnemer. Voor een aantal projecten zijn de beschikbaar gestelde projectbudgetten te laag begroot voornamelijk als gevolg van langer durende planvorming en is de verwachting dat in 2020 nog een aantal projecten worden opgestart (in totaal € 1.098.825).

	Bedrag in euro's
Totaal beschikbaar tot en met 2020	4.000.000
Revolverende middelen 2018-2019	88.197
Revolverende middelen 2020	345.000
Revolverende middelen 2020 (2e Voortgangsrapportage 2020)	581.500
Totaal beschikbaar	5.014.697

Projectomschrijving lopende projecten	Begrote kosten tot sluiten anterieure overeenkomst
PID Ontwikkeling Rooseveltstraat	165.000
PID Robijnhof	92.515
PID Willem de Zwijgerlaan	80.000

Projectomschrijving lopende projecten	Begrote kosten tot sluiten anterieure overeenkomst
PID Plesmanlaan-Jacobs eo	185.000
PID Toussaintkade	200.000
PID Ter Haarkade 1	41.888
PID Lorentzkade fase 2	14.033
PID Rhijnvreugd	178.000
PID Sumatra	125.000
PID Scal-locatie	145.486
PID Werninkterrein	80.000
PID ID College Vijf Meilaan	55.324
PID Watergeuskade	182.500
PID Noordman	94.500
PID Monuta (LEAD)	550.000
PID Motorhuis Plesmanlaan	208.174
PID Gebiedsvisie Schipholweg	310.252
PID Diamantplein	207.716
PID Ypenburgbocht	93.489
PID Centrale Blokken	60.555
PID Maranathakerk (Statendijck)	74.409
PID Initiatief Brahmslaan 80	42.736
PID Bloemistenlaan	21.625
PID Corantijnstraat	115.000
PID Mary Zeldenrustlaan	106.300
PID Bizetpad	200.000
PID Hoflaan	70.000
PID Turkoois	28.500
PID Hoge Rijndijk 5	57.500
Totaal onttrekking	3.785.502
Resterend bedrag voor 2020	1.229.195

	Bedrag in euro's
Aanvraag onderweg (nog niet door het MTSO besloten en nog niet verwerkt)	1.098.825
Niet revolverende middelen (Rooseveltstraat, WOB verzoek Lead Monuta, Hoflaan)	272.304
Beschikbaar voor nieuwe initiatieven	-141.934

4.3 Personele lasten en externe inhuur

Prognose salarislasten en inhuur rapportage 2020

Deze prognose is gebaseerd op een dwarsdoorsnede van afdelingsbudgetten met alle uitgaven en inkomsten op het gebied van salarislasten en externe inhuur van de gemeentelijke afdelingen en instellingen.

De prognose is exclusief gegevens van DZB, deze zijn in zijn geheel opgenomen onder programma 10 'Werk en Inkomen'.

	Totaal budget	Totaal uitgaven/ inkomsten	Vrije ruimte	Percentage inhuur
GEMEENTEBREED TOTAAL				
salarislasten	91.311.925	90.295.344	1.016.581	
interne inhuur	1.153.610	2.285.532	-1.131.922	
externe inhuur	11.435.051	17.759.002	-6.323.951	
budgetten ter dekking salarislasten en inhuur	1.331.986	-1.613.900	2.945.886	
doorbelasting naar investeringen/grex	-14.782.928	-15.328.861	545.933	
inkomsten ter dekking salarislasten en inhuur	-726.097	-3.481.638	2.755.541	
RESULTAAT	89.723.547	89.915.479	-191.932	16,4%

Resultaat

Op basis van het verloop van de kosten en inkomsten in het eerste halfjaar wordt een prognose gemaakt voor het jaarresultaat. Aan de hand van deze prognose wordt per saldo gemeentebreed een negatief resultaat verwacht van € 191.932. Dit is 0,2% van het totaal beschikbare budget.

Een deel van het tekort wordt veroorzaakt door het coronavirus. Als gevolg van het thuiswerken (in combinatie met zorgtaken) zijn minder uren doorbelast naar projecten en investeringen. Bij het financiële raadsvoorstel 2^e Voortgangsrapportage 2020 worden deze tegenvallers aangemeld voor de plankostenteams.

Vanwege de verschillende coronamaatregelen en onzekerheden over de nabije toekomst is het moeilijk om een goede inschatting te maken. De ene afdeling heeft nadelen omdat verschillende projecten niet kunnen worden uitgevoerd waardoor het personeel ook niet aan die projecten kan worden doorberekend. Andere afdelingen hebben weer voordelen omdat ze minder personeel en locaties hoeven in te huren.

Gebruikte rubrieken

Naast de formatiebegroting zijn er voor salarislasten en inhuur meer budgetten in de begroting beschikbaar uit projectgelden, investeringen en grondexploitatie (grex). Daarnaast zetten we medewerkers in voor taken bij derden waarbij kosten worden doorberekend. Deze budgetten en inkomsten zijn apart in het overzicht opgenomen.

Inhuur

De interne inhuur betreft alle inhuur van medewerkers van andere teams en van medewerkers van de vier gemeenten en het Servicepunt. Deze inhuur gebeurt in de vorm van flexatures en andere tijdelijke inhuur. Daarnaast wordt hierbij ook inhuur van andere overheidsinstellingen meegerekend.

Het onderscheid interne en externe inhuur wordt gemaakt omdat de overheid interne inhuur niet meetelt met het percentage inhuur. Het percentage inhuur zijn de uitgaven externe inhuur in verhouding tot de uitgaven van salarislasten en externe inhuur.

Het percentage externe inhuur is nu 16,4%. Het streefcijfer voor 2020 bedraagt 21% (zoals vermeld in de begroting 2020, gebaseerd op de personeelsmonitor A&O fonds gemeenten 2018²). De personeelsmonitor over 2019 meldt een percentage van 19%. De gemeente Leiden zat daar in 2019 met 20,4% iets boven.

Vanwege de onzekere tijden is nu niet goed aan te geven of de daling van het percentage structureel is.

² De streefcijfers worden gebaseerd op de Personeelsmonitor A&O-fonds voor 100.000+ gemeenten (excl. de grote 4). Voor de begroting van 2021 gelden de cijfers van de Personeelsmonitor uit 2019. De Personeelsmonitor voor 2020 is immers nog niet gereed op moment van vaststellen van de begroting 2021 omdat het jaar 2020 dan nog niet afgelopen is. Zo is voor de begroting 2020 de Personeelsmonitor 2018 als uitgangspunt genomen. Dit is zo vastgesteld door de Raad.

Voor de vele – vaak eenmalige – activiteiten en projecten in de stad huren we meer in dan begroot. Daar staat tegenover dat deze kosten voor het grootste deel worden gedekt binnen het betreffende project.

4.4 Bedrijfsvoeringsreserve concern

De reserve bedrijfsvoering concern heeft als primaire functie het opvangen van jaarlijkse fluctuaties in de bedrijfsvoering en heeft om die reden een egaliserend karakter. Secundair kan deze reserve worden aangewend ter oplossing van knelpunten in de bedrijfsvoering. De voeding van deze reserve vindt o.a. plaats bij de bestemming van het rekeningresultaat.

Bedrijfsvoeringsreserve concern (ontrekkingen -/- stroting +)	2020	2021	2022	2022	2022
Stand reserve per 1-1	1.013.967	193.249	193.693	193.464	193.235
Toevoeging resultaat uit jr 2019	905.695				
Saldo 2019					
kapitaallasten bedrijfsmiddelen	516	444	-229	-229	-229
Eerste Bestuursrapportage 2017					
Ontwikkelpool (personeel en overige kosten)	-698.260				
Tweede Bestuursrapportage 2018					
meerwerk Servicepunt71 (project huisvesting / Leidse werken)	-210.000				
2 Bestuursrapportage 2019					
VRIS transitiekosten en de organisatieontwikkelingskosten	-57.169				
2e Voortgangsrapportage 2020					
Inzet projectleiding Niet Fysiek herhuisvesting	-75.000				
Projectinzet P2P 2e fase	-37.500				
Tijdelijke versterking SMC procesregie jaarrekening	-70.000				
Vervanging SMC IAF/ innovatie audits 2e jaar	-150.000				
Projectinzet Niet Fysiek (ict, ondersteuning, communicatie,)	-244.000				
Werkbudget LEV 2020	-75.000				
Meerwerkovereenkomst SP71/Fin: financieel adviseur sociaal domein	-60.000				
Lakenhal bijdrage organisatiescan en toekomstplan	-50.000				
Verwachte stand per 31-12	193.249	193.693	193.464	193.235	193.006

In 2020 is € 905.695 gedoteerd aan de reserve. In deze bestuursrapportage worden de volgende mutaties in de begroting verwerkt:

- Voor de inhuur projectleiding Niet Fysieke deel ambtenarenhuisvesting is voor 2020 € 75.000 benodigd.
- In 2020 is er nog extra inzet nodig om het proces binnen Proquero te optimaliseren. Geschatte kosten bedragen € 37.500.
- Voor een goede begeleiding en verbetering van het proces van de jaarrekening is expertise ingehuurd. Kosten hiervoor bedroegen € 70.000.
- Voor de tijdelijke vervanging van SMC IAF bedragen de kosten over 2020 € 150.000.
- een bedrag van € 244.000 voor incidentele kosten voor het niet Fysieke deel van de herhuisversing ambtenaren. Het betreft kosten voor ICT, ondersteuning en communicatie.
- Voor LEV (Leren, Experimenteren, Verbeteren) wordt een bedrag van € 75.000 beschikbaar gesteld.

- Voor het sociaal domein wordt extra capaciteit ingezet zodat er binnen Servicepunt71 een betere borging en meer kennis aanwezig is. Voor 2020 bedragen de extra kosten € 60.000.
- Na de afronding van de uitbreiding van de Lakenhal is herijking van de organisatie noodzakelijk. Kosten hiervoor bedragen in 2020 € 50.000. Dit bedrag zal worden ingezet voor een analyse van de organisatie, -structuur, functies, en taken en advisering voor een optimale organisatieontwikkeling.

4.5 Taakstellingen

De raad wordt via de planning- en controlcyclus over de voortgang van de realisatie van de taakstellingen geïnformeerd. In deze paragraaf geven wij een overzicht van de hoogte van taakstellingen in 2020, de wijzigingen bij deze rapportage, en de wijze waarop wij nog openstaande taakstellingen in 2020 willen realiseren.

NB: taakstellingen staan weergegeven als negatief bedrag (korting op het budget).

Bedragen X € 1.000	Taakstelling 2020	Gerealiseerd	Restant taakstelling
Toebedeelde taakstelling			
Taakstelling PHV	-15	-	-15
Stedelijke ontwikkeling	-10	-	-10
Sportaccommodaties	-16	-	-16
Groen werken op regie	-260	260	-
I-Domein			
VRIS applicatierationalisatie	-736	583	-153
Totaal	-1.037	838	-199

Taakstelling PHV

De PHV-taakstelling wordt via de 2 voortgangsrapportage structureel ingevuld door alle in aanmerking komende structurele PHV-budgetten te verlagen met in totaal € 15.477.

VRIS applicatierationalisatie

SP71 brengt in regionaal verband de ICT op een hoger niveau en investeert daarin aanzienlijk. Als dekking was voorzien om flink te besparen op het applicatielandschap. Dat blijkt veel te rooskleurig ingeschat. De mogelijk opbrengst is met actuele inzichten opnieuw doorgerekend en is de taakstelling verlaagd. De resterende taakstelling zal alsnog worden ingevuld.

4.6 Halfjaarsrapportage MeerjarenPerspectief Grondexploitaties (MPG)

Met deze paragraaf geeft het college invulling aan de motie uit 2014 om twee keer per jaar te rapporteren over de grondexploitaties, éénmaal bij de jaarstukken en een tweede moment na het zomerreces en voor de begroting. Rapportage over grondexploitaties in voorbereiding in het Stationsgebied vindt jaarlijks plaats in het MPG, dus eerstvolgend in het MPG 2021.

Ten behoeve van de rapportage zijn alle grondexploitaties opnieuw doorgerekend aan de hand van de meest recente informatie. Hiermee zijn de grondexploitaties feitelijk geactualiseerd. De bijgestelde resultaten zullen echter niet tussentijds, middels een begrotingswijziging worden geformaliseerd. Hiervoor is het nodig dat de gemeenteraad alle geactualiseerde versies van de grondexploitaties afzonderlijk vaststelt. Dit gebeurt één keer per jaar middels het “Meerjaren Perspectief Grondexploitaties”(MPG), onderdeel van de jaarstukken.

De stoplichtrapportage bij tabel 1.3 geeft aan in hoeverre een project zich ontwikkelt volgens de verwachting in het MPG 2020. Als de status oranje of rood is, wordt dit nader toegelicht.

Resultaten en risico's

Onderstaande tabel 1.1 toont de resultaten zoals vastgesteld bij het MPG 2020 en vergelijkt deze met de resultaten medio 2020. De resultaten medio 2020 zijn opgesteld op basis van ontwikkelingen die zich het afgelopen half jaar hebben voorgedaan en op eventuele hernieuwde inzichten.

Gedetailleerde informatie over de grondexploitaties is vertrouwelijk beschikbaar.

Tabel 1.1 Resultaten MPG 2020 versus resultaten MPG halfjaar 2020 (Bouwgrond in exploitatie, BIE)

Nr.	Projectnaam	MPG 2020 NCW 1-1-2020	MPG 1/2 jr 2020 NCW 1-1-2020	Vershil NCW (= nadeel)
9	Lammenschansdriehoek	-3.321.650	-2.511.081	810.569
19	Groenordhallenterrein	-1.094.815	-1.085.892	8.924
45	Stationsgebied Rijnsburgerblok K1 t/m K5	-4.914.071	-3.738.134	1.175.937
73	Aalmarkt	-21.091.999	-21.037.799	54.200
77	Nieuweroord	913.647	879.239	-34.408
4	Oude Rijnlocatie	-224.939	-209.013	15.926
	Bouwgronden in Exploitatie (BIE)	-29.733.828	-27.702.679	2.031.149

Binnen elk project was er aanleiding om het resultaat van de BIE bij te stellen ten opzichte van het MPG 2020. Het totaal resultaat van alle BIE's is met € 2 miljoen verbeterd t.o.v. het MPG 2020.

Deze verbetering wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de projecten Lammenschansdriehoek en het Stationsgebied.

In Lammenschansdriehoek is een bezuiniging ten aanzien van de inrichting van de openbare ruimte doorgevoerd. Hierdoor ontstaat een vrijval van de verliesvoorziening die ten gunste komt van de reserve Grondexploitaties. Via de reserve grondexploitaties wordt een voor de Lammenschansdriehoek benodigde strategische grondverwerving bekostigd.

In het Stationsgebied is in het eerste half jaar van 2020 een koopovereenkomst voor de realisatie van de kantoorontwikkeling “Lorentz” ondertekend. Daarmee is verregaande zekerheid over de in de overeenkomst opgenomen koopsom, welke hoger is dan de geprognosticeerde opbrengsten in het MPG 2020. Tot de daadwerkelijke ondertekening van de overeenkomst was voorzichtigheidshalve rekening gehouden met een lager bedrag.

Behalve dat de resultaten kunnen wijzigen door nieuwe omstandigheden en inzichten, is het risico- en kansenprofiel van de projecten dynamisch. Daarom worden de risico's en kansen per project meerdere keren per jaar geactualiseerd. Hierdoor kan het risicosaldo wijzigen. Tabel 1.2 vergelijkt de gewogen risicosaldi per project medio 2020 met de risicosaldi zoals opgenomen in het MPG 2020.

Tabel 1.2 Risico's MPG 2020 versus resultaten MPG halfjaar 2020 (BIE)

Nr.	Bouwgrond in exploitatie (BIE)	Gewogen financieel effect projectspecifieke risico's MPG 2020	Gewogen financieel effect projectspecifieke risico's MPG halfjaar 2020	verschil (- is toename risico + is afname kans)
	Projectnaam			
9	Lammenschansdriehoek	-1.362.500	-2.476.000	-1.113.500
19	Groenoord Noord en bedrijventerrein	-159.000	-159.000	0
45	Stationsgebied Rijsburgerblok K1 t/m K5	255.000	-255.000	-510.000
73	Aalmarkt	20.000	20.000	0
77	Nieuweroord	117.000	121.000	4.000
4	Oude Rijnlocatie	-6.000	-17.079	-11.079
	Totaal BIE	-824.934	-2.415.513	-1.590.579

Uit de tabel komt naar voren dat de som van de gewogen risico's per project met bijna €1,6 miljoen is toegenomen ten opzichte van het MPG 2020. Deze stijging komt bijna volledig voor rekening van de projecten Stationsgebied en Lammenschansdriehoek.

Binnen de Lammenschansdriehoek wordt het verhoogde risicoprofiel met name veroorzaakt door voortschrijdend inzicht op het gebied van de verwervingsopgave van het project.

Binnen het Stationsgebied Rijsburgerblok was voor de kantoorontwikkeling 'Lorentz' voorzichtigheidshalve rekening gehouden met lagere grondopbrengsten dan uiteindelijk in de overeenkomst als koopsom is opgenomen. Wel is het overeenkomen van een hogere koopsom als kans benoemd en gekwantificeerd. Met het ondertekenen van de overeenkomst manifesteert deze kans zich en vervalt daarmee in het risicoprofiel van het Stationsgebied.

Tabel 1.3 Beoordeling resultaten MPG halfjaar 2019

Nr.	Prognose afwijkingen bij actualisatie MPG 2020 Projectnaam	Verschil saldo NCW	Verschil risico's	Saldo grondexploitatie en risico's	
9	Lammenschansdriehoek	810.569	-1.113.500	-302.931	✓
19	Groenoordhallenterrein	8.924	40.000	48.924	✓
45	Stationsgebied - Rijsburgerblok K1 t/m K5	1.175.937	-510.000	665.937	✓
73	Aalmarkt	54.200	0	54.200	✓
77	Nieuweroord	-34.408	4.000	-30.408	✓
4	Oude Rijnlocatie	15.926	-11.079	4.847	✓
	SALDO	2.031.149	-1.590.579	440.570	

In het eerste half jaar van 2020 hebben zich met name binnen Lammenschansdriehoek en het Stationsgebied enkele wijzigingen in de grondexploitaties voorgedaan, die het resultaat en ook de risico-inschatting heeft doen wijzigen. Voor beide projecten geldt dat het resultaat van de grondexploitatie fors verbeterd is. Voor de Lammenschansdriehoek staat daar een grotere toename van de risico's tegenover waardoor het saldo van de grondexploitatie en risico's met 3 ton is verslechterd ten opzichte van het MPG 2020. Voor het Stationsgebied staat tegenover de verbetering een minder grote toename van de risico's waardoor het saldo van de grondexploitatie en risico's met bijna 7 ton is verbeterd ten opzichte van het MPG 2020. De resultaten en risico's van de BIE's laten samen een verbetering zien ten opzichte van het MPG 2020. We kunnen derhalve melden dat alle seinen nog op groen staan.

Tabel 1.4. vergelijkt voor alle grondexploitaties gezamenlijk de bijgestelde raming van kosten en opbrengsten van jaarschijf 2020 met de aanvankelijke raming zoals opgenomen in het MPG 2020.

Tabel 1.4 Bijstelling raming jaarschijf 2020

	Jaarschijf 2020 MPG 2020	Jaarschijf 2020 halfjaar 2020	Vershil
INVESTERINGEN			
VERWERVINGEN	279.422	279.422	0
SLOOP/SANERING	858.108	858.108	0
GRONDWERK	-	-	0
BOUWRIJPMAKEN	241.253	241.261	8
WOONRIJPMAKEN	2.909.885	2.793.621	-116.264
CIVIELE CONTSTRUCTIES	270.781	-	-270.781
DIVERSEN	677.528	677.527	-1
PLANKOSTEN	2.297.190	2.241.907	-55.284
FONDSEN	331.037	331.037	0
TOTAAL	7.865.204	7.422.883	-442.321
OPBRENGSTEN			
WONINGBOUW	2.428.785	2.448.891	20.106
NIET-WONINGBOUW	1.271.160	1.271.160	0
OVERIGE OPBRENGSTEN	8.363.339	703.491	-7.659.848
BIJDRAGEN	856.352	856.352	0
TOTAAL	12.919.636	5.279.895	-7.639.742
RENTE	283.972	359.542	75.570

Tabel 1.4 laat zien dat er naar verwachting dit jaar ruim € 0,4 mln. minder wordt geïnvesteerd dan verwacht bij het MPG 2020. Dit wordt vooral veroorzaakt door het doorschuiven van enkele kosten binnen de Oude Rijnlocatie naar jaarschijf 2021. De uitvoering van de riolering en de damwand is uitgesteld tot 2021, zodat dit gelijktijdig met de ruwbouw van de woningen kan worden uitgevoerd.

Daarnaast is de plankostenraming voor de Aalmarkt herzien wat enerzijds een vrijval van het budget en anderzijds tegelijkertijd een verlaging van de begroting voor jaarschijf 2020 betekende.

Meest opvallend is de achterblijvende grondopbrengst van € 7,6 mln binnen het project Stationsgebied Rijsburgerblok K3-4 waar vanwege vertraging in de sloop niet meer de verwachting is dat de grondlevering in 2020 zal plaatsvinden.

Voor de overige projecten zijn de halfjaar prognoses ten opzichte van de prognoses van het MPG 2020 nagenoeg ongewijzigd en was er derhalve geen aanleiding om deze tussentijds bij te stellen.

4.7 Control en rechtmatigheid

Zoals gebruikelijk rapporteren we in deze paragraaf vooral over de in de begroting genoemde speerpunten.

Speerpunten voor 2020, naast het Algemeen Controleplan 2019, waren:

- **Opstellen van en accountantscontrole op de jaarstukken 2019.**
Doel was om in samenspraak met de nieuwe accountant te komen tot afspraken om het proces te verbeteren om op tijd het raadsvoorstel te kunnen vaststellen. Het hiervoor opgestelde plan van aanpak voor verbetering van het interne afsluitproces is conform planning uitgevoerd. Periodiek is gerapporteerd aan de Commissie voor de Rekeningen over de voortgang van de invoering van de verbetermaatregelen.
- **Inkoopsysteem**
In 2018 en 2019 hebben we samen met Servicepunt71 een systeem ingevoerd ter verbetering en automatisering van het proces van inkoop tot betalen. In 2020 hebben we dat systeem en het gebruik ervan verder ontwikkeld, mede met het oog op verbeterde monitoring op het voldoen aan aanbestedingsregels en efficiëntere inkoop. De invoering van dit systeem verdient nog verdere opvolging, o.a. m.b.t. de volledigheid van het contractregister, eenduidig gebruik van het systeem, gebruik van beschikbare data etc.
- **Rechtmatigheidsverantwoording**
Vanaf 2021 zal naar aanleiding van landelijke wetgeving het College een rechtmatigheidsverantwoording moeten afgeven. Hoewel Leiden reeds een in-control verklaring heeft, zal de rechtmatigheidsverantwoording niet geheel hetzelfde zijn. De voorbereidingen voor invoering zijn in de zomer 2020 gestart, en worden in de loop van het najaar geïntensiveerd.
- **Digitalisering van de interne controle.**
We zijn aan het onderzoeken hoe we kunnen bereiken dat we geen intensieve handmatige steekproeven meer doen, maar meer gebruik maken van data-analyses. In de jaren 2019 en 2020 zijn hiervoor een aantal pilots uitgevoerd om het gebied van de digitale audit te verkennen en kennis op te bouwen, op onderdelen gezamenlijk met andere gemeenten in het land. In 2020 en 2021 gaan we hiermee door. Er zijn al resultaten geboekt op het gebied van o.a. parkeren, inkopen en subsidieverstrekingen.

Het FIOD-onderzoek m.b.t. het ROC-gebouw is afgerond. Hierover is de raad voor de zomer per brief geïnformeerd. Naar aanleiding van het FIOD-onderzoek is het convenant horizontaal toezicht met de Belastingdienst tijdelijk opgeschort. Dat blijft nog even duren, maar als gevolg van de resultaten van dit onderzoek is de relatie met de Belastingdienst weer genormaliseerd. We onderzoeken in het najaar van 2020 samen met de Belastingdienst of en hoe we gezamenlijk het horizontaal toezicht weer vorm kunnen geven.

Over de voortgang van de voorgenomen doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken zullen wij in de jaarstukken rapporteren.

Hoofdstuk 5

5 Colofon

Gemeente Leiden
September 2020

www.leiden.nl/gemeente

